

Nas tednik

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

4. leto / številka 14

V Celovcu, dne 3. aprila 1952

Cena 1 šiling

Ob robu politike

Da so se gospodje govorniki na obnem zboru DF najprej poklonili svojemu duhovnemu in krušnemu očetu, to je maršalu Titu, razumemo in se nam zdi nekam naravno.

Istočasno so padli po „Našem tedniku“ in po Narodnem svetu koroških Slovencev, ker sta opozorila med drugim tudi na izjavo maršala Tita, da je vera strup in da bo treba mladino pred tem strupom zaščititi. Seveda vse to le kot izraz velike širokogrudnosti, kakor jo predstavlja DF.

Najboljši dokaz širokogrudnosti pa je brez dvoma doprinesel g. Šiman Gross v diskusiji. Šiman Gross je na številnih zborovanih jasno povedal, da je komunist, kar mu štejejo tudi v njegovo čast, ker so se drugi, ki so istotako komunisti, na vse pretege branili tega priznanja. Na drugi strani pa moramo v tej zvezi ugotoviti par dejstev, ki so zelo značilna.

Svak g. Šimana Gross-a, g. Jože Nograšek, ima važno politično funkcijo v Ljubljani in je zelo verjetno imel podobno funkcijo že za časa vojne, ko se je neovirano vozil preko zelene meje pri St. Vidu nad Ljubljano. Njegov osebni avtomobil pa je na posestvu g. Šimana dočakal konec vojne, medtem ko so bili vsi drugi zasebni avtomobili zaplenjeni. Pot g. Nograška pa je vsakokrat vodila tudi preko Velikoveca.

Lani jeseni pa smo naenkrat videli, da kandidira g. Šiman Gross na socialistični listi za okrajni odbor Kmetijske zbornice v Velikovecu, čeprav so Slovenci imeli svojo listo, „Kmečko gospodarsko zvezo“. Ne vemo, ali je g. Šiman Gross ta korak storil po lastnem preudarku, vemo pa gotovo, da ga je napravil z vednostjo DF in vsega vodstva in tudi z vednostjo „Slovenske kmečke zveze“. Kakor izgleda je g. Šimanu Grossu pripadla naloga, da pri socialistih pripravi kvartirje za vodstvo DF v smislu navodil z dne 8. februarja 1951.

Pred 8. februarjem 1951 smo namreč brali v Vestniku o reakcionarjih, ki se zbirajo v socialistični stranki, o vojnih hujšakah, ki stojijo pod vplivom in pritiskom ameriškega kapitala. Po 8. februarju 1951 pa piše Vestnik samo o demokratičnih silah v SPOe.

Na dan volitev okrajnega odbora okrajne Kmetijske zbornice v Velikovecu je g. Šiman Gross kandidatom Kmečke gospodarske zveze prinesel in izrazil željo g. dr. Petka kot predsednika DF, da naj ti volijo za podpredsednika g. Šimana Gross-a, ki je kandidiral na listi socialistov. Seve so zastopniki Kmečke gospodarske zveze to zamislili zavrnilo.

Na obnem zboru DF, 25. 3. pa je gošpod Gross zopet govoril in povedal: „Kaj je ta naš komunizem, ki ga nam predbacivajo? Ali ni to samo naša poštena volja, da se dvignemo iz zaostalosti, da sebi in ljudstvu poskušamo zboljšati življenje...“ Kako se je ravno to posrečilo komunizmu, pa ja vidimo in beremo in tudi slišimo vsak dan znova.

V vlogi g. Šimana Gross-a samo ena stvar ni popolnoma jasna. Ali zastopa on DF v socialistični stranki ali pa je zastopal na obnem zboru DF socialistično stranko. Vsekakor zanimiva dvoličnost, ki pa je našla svoj višek v izvolitvi g. Šimana Gross-a za prvega, to je poslovodečega podpredsednika Demokratične fronte delovnega ljudstva na Koroškem. Položaj je sedaj torej tak, da je podpredsednik DF že mandatar socialistične stranke, ali pa je mandatar socialistične stranke podpredsednik Demokratične fronte delovnega ljudstva na Koroškem.

Komunist Šiman Gross torej povezuje socialistično stranko in Demokratično fronto delovnega ljudstva. Na ta način pa je postala zadeva jasna. Jasna za vsakega Slo-

Zaledje Trsta – ni Italija

Demonstracije, pri katerih so demonstranti in manifestanti po velikih italijanskih mestih zahtevali priključitev Trsta Italiji, in katerim so morale nujno slediti demonstracije po jugoslovanskih mestih, so končno vplivale tudi na parlament v Rimu in na Narodno skupščino v Beogradu.

Ker je poveljnik zavezniške vojaške uprave v Trstu britanski general Winter-ton, se je moralo za zadeve v Trstu zanimati predvsem britansko zunanje ministrstvo. Sporazumno z ameriškim zunanjim ministrom je britanski zunanji minister Eden sklical konferenco zastopnikov Združenih držav, Velike Britanije in Italije. Ta konferenca naj bi se pričela v sredo v Londonu. K tej konferenci je bil seveda povabljen tudi general Winter-ton iz Trsta. Pri tem naj bi razmottivali najprej položaj v Trstu, nato pa željo italijanske vlade, da bi pri upravi anglo-ameriškega območja v Trstu bila udeležena tudi Italija.

Maršal Tito

Seveda je moralo to vplivati na razpoloženje jugoslovanske vlade, ki vsaj z enako pravico zahteva, da bi bil na to konferenco v Londonu povabljen tudi zastopnik jugoslovanske vlade. V Narodni skupščini v Beogradu je maršal Tito pozval italijanskega ministrskega predsednika, naj odkrito izjavi, ali hoče biti prijatelj ali pa sovražnik Jugoslavije. Nadalje je maršal Tito izjavil, da more samo pristanek na zahtevo Jugoslavije po skupni upravi v Trstu preprečiti nesrečo med Jugoslavijo in

Italijo. Med to sejo Narodne skupščine v Beogradu je demonstriralo pred poslopjem Narodne skupščine blizu 200.000 prebivalcev Beograda in bližnje okolice proti italijanskim zahtevam.

Končno je maršal Tito še ugotovil, da poizkuša izrabiti italijanska vlada svoj položaj v Atlantski zvezi proti Jugoslaviji in za svoje imperialistične namene ter je zahteval, da povabijo na konferenco v London tudi zastopnika Jugoslavije.

Alcide de Gasperi

Pod vtisom teh izjav je odgovoril predsednik italijanske vlade, Alcide de Gasperi, v italijanskem senatu v Rimu. V svojem govoru je predlagal, naj bi Jugoslavija in Italija sami rešili vprašanje Trsta. Ugotavljal je nato še enkrat pravice Italije do Trsta in je dejal, da Italija ne zahteva ničesar poniževalnega od Jugoslavije in ničesar takega, kar bi vplivalo neugodno na razpoloženje obeh narodov, ki morata živeti drug poleg drugega.

V torek zvečer je nato povabil k sebi britanski zunanji minister Anthony Eden jugoslovanskega poslanika v Londonu, dr. Jožeta Brileja in se je z njim razgovarjal dalje časa. Po tem razgovoru so zastopniki britanskega zunanjega ministrstva izjavili edino, da je bil razgovor koristen, niso pa povedali, o čem sta se oba politika razgovarjala. Gotovo pa je, da je bil edini razgovor vprašanje ureditve Trsta in pa udeležba Jugoslavije pri razgovorih o Trstu na konferenci v Londonu.

Stalin odgovarja: „Ne..., mogoče..., da!“

Večje število glavnih urednikov ameriških listov in vodilnih uradnikov ameriških radio-oddajnih postaj je stavilo sovjetskemu ministrskemu predsedniku, maršalu Stalinu, po brezličnem brzojavu več vprašanj, na katera je Stalin odgovoril v torek zvečer.

Vprašanja in odgovori so:

Vprašanje: „Ali je tretja svetovna vojna danes bližja, kakor je bila pred dvema letoma ali pred tremi leti?“

Odgovor: „Ne, ni.“

Vprašanje: „Ali bi bil koristen sestanek šefov vlad velesil?“

Odgovor: „Mogoče bi bil tak sestanek koristen.“

Vprašanje: „Ali smatrate, da bi bil sedanjí trenutek primeren za zedinjenje Nemčije?“

Odgovor: „Da.“

Vprašanje: „Na kakšni podlagi bi mogla drug poleg drugega obstojati kapitalizem in komunizem?“

Odgovor: „Mirno moreta drug poleg drugega obstojati kapitalizem in komunizem, ako je na obeh straneh dobra volja po sodelovanju in pa pripravljenost sprejete obveznosti tudi izpolniti, ako vsi spo-

venca in potrjuje samo to, kar smo pisali v „Našem tedniku“ v zadnjih tednih. Občni zbor Demokratične fronte je torej nadomestil bivšega aktivnega partizana, g. dr. Sienčnika, na mestu I. podpredsednika, z g. Šimanom Gross-om, ki je doma preživel Grumovo preseljevanje Slovencev.

Isti g. Šiman Gross, ki je po lastni trditvi komunist, po volitvah v Kmetijsko zbornico, dne 25. nov. 1951, mandatar socialistične stranke, sedaj podpredsednik Demokratične fronte, pa je nagovarjal kandidata „Kmečke gospodarske zveze“, naj volijo za predsednika Okrajne kmetijske zbornice v Velikovecu OeVP-jevskega kandidata, g. Jos. Glantschnigga.

štujejo načela enakopravnosti in načelo nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.“

Ti odgovori maršala Stalina so vzbudili v svetovni javnosti precejšnjo pozornost.

Zastopnik francoskega zunanjega ministrstva je dejal tole:

„Ako je Stalin ugotovil, da danes tretja svetovna vojna ni bližja, kakor pa je bila pred dvema letoma ali pred tremi leti, temu ne moremo ugovarjati, ker bo že on sam to bolje vedel, kakor pa mi. — Ugotoviti moramo, da so bile doslej še skoraj vse konference „štirih“ v zadnjih letih brezuspešne in zato ne morejo Združene države, Velika Britanija in Francija nič več izgubljati časa s takimi konferencami. — O načelih, o katerih govori Stalin, da so predpogoj skupnega dela, pa moramo reči, da jih krši neprestano Sovjetska zveza sama, ker ne upošteva danih obveznosti, ne enakopravnosti in ne načela nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.“

Truman ne bo več predsednik

V soboto zvečer je nepričakovano izjavil sedanjí predsednik ameriških Združenih držav, da pri prihodnjih volitvah meseca novembra ne namerava več kandidirati. V svoji izjavi je Truman dejal:

„Mislim, da ni moja dolžnost, da bi bil še nadaljna štiri leta v Beli hiši (vladna palača v Washingtonu). Zato ne bom več kandidiral. Svoji deželi sem služil dolgo in zvesto. Moja želja pa je, da bi tudi v prihodnjih štirih letih bil predsednik Združenih držav član demokratske stranke.“

Ko so številni časnikarji Trumana vprašali, če bo vztrajal pri tem svojem sklepu, je predsednik odgovoril: „Ni niti najmanjšega izgleda, da bi ta svoj sklep spremenil.“ — Kljub temu pa nekateri demokratski politiki še mislijo, da bo Truman spremenil svoj sklep in bo kljub temu še kandidiral.

„HAMMERLE“

blago za obleko, eno- in večbarvno, 22.—
Blago za zastore z velikimi rožami, 32.50
dvojno široko, 125 cm
Zefir, kariran, razni vzorci 17.90
blago za posteljnino, dvojna široko 125 cm 22.80

F. KOSCHIER

Celovec-Klagenfurt, St. Ruprecht, Kinoplatz 1

KRATKE VESTI

Na povabilo vlade Združenih držav bo odpotoval avstrijski zvezni kancler dr. ing. Figl sredi meseca maja v Združene države. Še preje bo zvezni kancler obiskal London, na povratku pa Pariz.

V kratkem bodo verjetno uspešno zaključena pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo o novi trgovski pogodbi. Avstrija bi izvažala v Jugoslavijo surovo in valjano železo, od tam pa bi dobivala svinje, koruzo in železno rudo.

Z dnem 30. aprila letos prenehajo veljati kot plačilno sredstvo bankovci avstrijske Narodne banke po 10 šilingov, ki imajo datum izdaje 2. februar 1946. — Od 1. maja dalje pa do 30. aprila 1955 bo zamenjavala te bankovce samo še Narodna banka.

Gospodarski direktorij na Dunaju je odredil, da so za čas od 7. do 12. aprila zaradi praznikov ukinjene določbe o prepovedi prodajanja mesa in mesnih izdelkov.

V Parizu so prejšnji teden zaključili konferenco zastopnikov 15 držav, ki so sklepali o Evropski agrarni zvezi. Zastopniki se bodo sestali spet v Parizu v času do 31. oktobra letos. Države, ki bi bile članice te zveze, bi ukinile vsake ovire v meddržavnem prometu s krušnim žitom, sladkorjem, mlekom in mlečnimi izdelki ter z vinom. Avstrijo je zastopal minister Thoma.

Po daljšem času se je sovjetski ministrski predsednik, generalisim Stalin, spet udeležil seje Vrhovnega sovjeta zveze sovjetskih socialističnih republik. K seji je prišel Stalin v spremstvu Molotova in Malenkova.

Na zapadno-nemškega zveznega kanclerja dr. Adenauerja je bil poizkušen atentat. Kancler je dobil zavojo in ko so ga razvili, je nastala eksplozija, vsled katere je bil ubit en uradnik policije, dva policista in dva častnikarja pa sta bila ranjena. Odposiljatelj zavoja še niso izsledili.

Koncem maja se bodo verjetno sestali v zapadno-nemškem mestu, v Bonnu, zunanji ministri Združenih držav, Velike Britanije in Francije, da podpišejo z zapadno-nemško vlado takozvano generalno pogodbo, ki bo vrnila Nemčiji njeno suverenost.

Na seji jugoslovanske Narodne skupščine v Beogradu je izjavil namestnik jugoslovanskega vojnega ministra, Ivan Gošnjak, da izda Jugoslavija v obrambne namene 22% svojega letnega narodnega dohodka ali okrog 200 milijard dinarjev letno (po uradnem tečaju je 11.5 dinarjev en šiling).

Namestnik ameriškega komisarja v Zapadni Nemčiji, generalni major Heys, je bil imenovan za poveljnika ameriških čet v Avstriji.

Snežni plazovi so v letošnji zimi v Avstriji zahtevali 53 smrtnih žrtev.

Vsled nemirov v Teheranu, glavnem mestu Perzije, je vlada proglasila za dobo enega meseca obsedno stanje.

Malo potem, ko se je dvignilo potniško letalo na letališču Baguio na Filipinih, je letalo začelo goreti in je padlo na zemljo. Deset potnikov je bilo mrtvih, 18 pa težje ranjenih. — O podobni nesreči poročajo iz Venezuele v Južni Ameriki, kjer je bilo pri letalski nesreči mrtvih 12 oseb.

Francoskemu alpinistu Lionelu Terray se je posrečilo, da je kot prvi dosegel vrh najvišje ameriške gore, Aconcagua, ki je visoka 7.300 m.

V Žitari vasi

bo na cvetno nedeljo zaključna prireditev kuharskega tečaja v Prosvetnem domu.

Razstavo otvorimo ob devetih dopoldne po sv. maši, popoldne pa je kulturna prireditev.

Tečajnice vso okolico priščno vabijo.

Politični teden

Po svetu ...

Ko so Sovjeti 10. marca poslali svojim bivšim zapadnim zaveznikom predloge o ureditvi vprašanja Nemčije, je njih nota našla močan odmev in prvi časopisni komentarji so jo označevali kot „težak udarec v okviru hladne vojne“.

Razvoj teče hitreje kot so Nemci sami računali ...

Dejstev s sveta ni mogoče spraviti. V borbi za strateške položaje sta oba tabora — komunistični in zapadno — demokratski morala načeti vprašanje Nemčije, bivše vesile. Gre za prazen prostor, katerega je treba zasesti, odnosno njega prebivalstvo pridobiti. Blizu po času, toda po političnem razvoju silno daleč, so dnevi, ko so Amerikanci in Rusi še soglašali in skupno ukrepali o usodi Nemčije. Potsdamski sporazumi se omenjajo samo še v polemikah. Govorice o neki nevtralni Nemčiji so zgolj pobožne želje in predvsem propagandno geslo. Kateremu taboru bodo Nemci pristopili, na čigavi strani bodo v slučaju novega svetovnega konflikta? To je za Evropo bistvene važnosti. Res je: minili so časi, ko so se v Berlinu sestajali visoki komisarji, kot se danes še na Dunaju. Odkar je sovjetski visoki komisar ostajal doma, se je pričela doba delitve Nemčije v vzhodno in zapadno cono ali območje.

Ta čas so Sovjeti bolje izkoristili kot Zapad. Njihova cona je danes dobro organizirana in tudi že vojaško pomembna sila. Zapad je svoje Nemce vsa ta leta „demokritiziral“ in pri tem zlasti pri „denacifikaciji“ prišel skoraj v protislovja. Berlinska blokada se je končala z znago Zapada, toda to ga je nekam uspavalo. Danes je stvarni položaj težak: Nemci na Zapadu, se še niso prav vzeli v oblike zapadne demokracije. Čeprav komunistična partija ne pomeni kaj mnogo, je kljub temu politična situacija v Bonnu povsem negotova. Vsa ameriška politika se oslanja na stranko Adenauerjevih krščanskih demokratov, ki imajo z liberalci pač zadostno večino v parlamentu, toda ne tolikšno, da ne bili v nevarnosti, da na prihodnjih volitvah ostanejo v manjšini.

K zadnjim dogodkom: Sovjeti so predlagali sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo. Na skupnih volitvah obeh Nemčij izvoljena vlada in parlament naj bosta tustanova, s katero se je treba pogajati. Zasedbene sile naj zapuste nemško ozemlje in bodoča enotna Nemčija sme imeti oboroženo silo, ki bo jamčila za nemško varnost. To so stvari, ki so bile sicer izstreljene na svojega bivšega zaveznika, so pa našle vesel odmev pri Nemcih v obeh zasedbenih conah. Mislimo tu Nemce, ki se še niso „demokratizirali“. Žal je teh še precej. In to so tisti, katerim je vseeno, s kom gredo, jim je vseeno ali gre za komunizem ali demokracijo, vstajenje Nemčije kot nove sile je njihov cilj. Zadeva, ki je toliko nevarna kot razumljiva.

Ameriška politika je v tem slučaju dokaj v zadregi. Oni postajejo še boljše poznavalci evropskih razmer. In to le vsled neizogibnosti hladne vojne z Vzhodom.

Do kake enotne Nemčije z armado seveda v doglednem času ne bo prišlo. Tudi sovjetska nota je bila zgolj poteza, ob kateri so že nje roditelji vedeli, kakšen odgovor bodo dobili.

Zadostuje navesti besede ameriškega predsednika Trumana, ki je dejal, da svobodni svet ne bo odstopil niti kvadratnega metra prostora komunizmu.

... in pri nas v Avstriji

Medtem ko se predstavniki političnega življenja pri nas še vedno prepirajo, kdo naj dobi denar iz državnih blagajin in kaj naj s tem denarjem napravijo ter kako naj s tem denarjem pridobivajo glasove volivcev pri prihodnjih volitvah, pa je tega denarja vedno manj. — Državne blagajne so prazne in v mesecu februarju letos je dosegel primanjkljaj v državnem gospodarstvu že ogromno vsoto 144 milijonov šilingov. Država ne more več redno plačevati dobav in je s temi plačili že v velikem zaostanku, kar mora seveda spet škodljivo vplivati na vse narodno gospodarstvo.

Gospodarski položaj je že tako resen, da je smatral novi finančni minister (prejšnji finančni minister je medtem postal guverner Narodne banke) za potrebno izgovoriti svarilne besede: Skrajno varčevanje in skrajno zmanjšanje državnih izdatkov ali

pa — bankrot. Prvič po dolgih letih se je zgodilo, da je bil avstrijski finančni minister tako korajžen in je javno izgovoril to besedo in je s tem povedal, na čem v resnici smo.

Tako smo torej prišli do razpotja, kjer je treba reči: Ali še naprej živeti preko mere tja v tri dni in gospodariti brez ozira na pravo gospodar. stanje ali pa je treba resno misliti na ustalitev vrednosti denarja, na ustajene plače pa tudi na ustajene cene. Ako se ne bi odločili za zadnje, bi moral začeti delovati z večjo hitrostjo stroj za tiskanje denarja, to bi povzročilo preplavo denarja in tudi razvrednotenje denarja.

V tem je torej bistvo spora in bistvo prerékanja med obema vladnima političnima strankama, ali boljše med finančnim

ministrom in med tistimi politiki, ki še vedno smatrajo, da je neprestano povečevanje števil državnega proračuna edina rešitev. Stranke v Avstriji pa so se že preveč vzivele v prepričanje, da smejo od države vse zahtevati. Finančni ministri so jim doslej res ugodili v vsem in so tako srečno — ali pa nesrečno — pripeljali državni proračun na dvajset milijard izdatkov. To vsoto pa so morali davkoplačevalci, in to sorazmerno največ najrevnejši, plačati.

Da to ne gre več naprej, o tem nihče dvomiti ne more, le prizadet noče pri tem nihče biti. Da pa je treba na novo pot, o tem bodo gotovo prepričali tudi avstrijskega zveznega kanclerja, ing. dr. Leop. Figla, ko bo potoval sredi meseca maja po Združenih državah Severne Amerike.

Z vpitjem si vlivajo korajžo

(Ob ponovnem boju za Trst)

Veliko pozornost so po vsej Evropi vzbudila poročila o „spontanih manifestacijah“ v Trstu in po italijanskih mestih za priključitev Trsta Italiji. Te demonstracije so izzvale odjek po jugoslovanskih mestih, predvsem v Kopru, v Ljubljani in v Beogradu, kjer je predvsem mladina manifestirala spet proti priključitvi. Prve kot druge demonstracije so spremljale izjave politikov v obeh državah in ostre izjave v parlamentih ter hudi članki v časopisu.

Kar se tiče „spontanih“ manifestacij v Trstu, govori najjasneje o tem dejstvo, da so zaprli šole in mladino peljali na dogovorjeno mesto, kjer so „spontano“ vpili proti Slovincem, zaveznikom in Jugoslovijci.

Za 120.000 Italijanov - 650.000 Slovencev

Vse to pa ne bi še pomenilo kaj posebno hudega, če ne bi morali ugotoviti, da so na „spontana“ zmerjanja tako krogi, ki stojijo blizu vlade, kot časopisje od neofašističnega do kominformističnega, dolge mesece javnost hujskali. Italijanski listi so prav zadnje mesece prinašali cele gore člankov o tržaškem vprašanju. To bi bilo v redu, toda v teh člankih je mrgolelo namigovanj o skorajšnji osvoboditvi „svete italijanske zemlje“ onkraj Jadrana. Z drugimi besedami: sami sebe in drug drugega prepričujejo, da se morda bliža čas, kakršn se jim je nepravilno odprl po prvi svetovni vojni — ko so — ne kot resnični zmagovalci, temveč kot oprezni prihajajoči zasedli slovenske kraje skoraj do Ljubljane. Lepe besede in lepe oči so imeli takrat in pomaranče so delili. Slovensko in hrvaško ljudstvo se takrat ni dvignilo, ker nova država SHS še ni bila organizirana, nikdo ni vedel, kje bodo meje, vojniki razpadle avstro-ogrške armade so se vračali na svoje domove v edini želji: samo grozot vojne nič več.

Pustimo ob strani dogodka pred rapalsko pogodbo in krivdo ali nekrivdo jugoslovanskih politikov na krivičnih mejah med Jugoslavijo in Italijo po tej pogodbi. Dejstvo je: 650.000 Slovencev in Hrvatov je prišlo pod Italijo. Razen v Trstu in istrskih obrežjih ni bilo v ozemlju, ki je prišlo pod „mater Italijo“, niti 2% Italijanov. Tudi takrat so zatrjevali, da je Trst najbolj italijansko mesto (città italianissima). Na ljudskem štetju 1910, torej komaj deset let pred rapalsko pogodbo, je bilo v Trstu uradno naštetih 60.000 Slovencev in 118 tisoč Italijanov. Trst je imel torej precejšnjo italijansko večino. In radi teh 118.000 Italijanov v Trstu je Italiji uspelo priključiti gospodarsko zaledje s 650.000 prebivalci izključno slovenske in hrvaške narodnosti. Ista igra jim je uspela z južno Tirolsko, kjer je nemške prebivalce te pokrajine doletela sicer ne tako kruta, toda slična usoda.

2000-letna kultura

In potem se je zvil blagoslov „2000 letne“ kulture nad slovensko in hrvaško prebivalstvo. Iz te dobe, ki jo je mogoče imenovati najzramotnejšo za takratne vlastodržce v Rimu, naštejmo nekaj dejstev:

Požig Narodnega doma v Trstu, ko so varnostni organi prepričali gasilcem izvršiti njih dolžnost; postopno ukinjenje slovenskega in hrvaškega tiska; prepoved pouka v materinščini v do takrat izključno slovenskih, oz. hrvaških šolah; preganjanje in zapiranje slovenskih intelektualcev, pisateljev, časnikarjev, učiteljev in duhov-

nikov. Žrtev protislovenskega terorja je bil tudi veliki nadškof-mučenik goriški, Frančišek Sedej. Sloveščino so pregnali tudi iz Cerkve. Učiteljem so dajali ricinusovega olja. Vse državno uradništvo, katero so prevzeli po monarhiji, so tekom let premestili v notranjo Italijo, prav do Kalabrije. Tam so železničarji, občinski in drugi uradniki umirali za malarijo. Srečen je bil, kogar so prestavili zgolj v severno Italijo.

Slovenska Primorska pa je videla nove goste. S tisoči in tisoči železničarjev in upravnih uradnikov italijanske narodnosti so preplavili Primorsko. Prebivalstvo Trsta je naraslo na 270.000 — samo novi italijanski priseljenci. — Sovraštvo proti vsemu, kar je bilo slovenskega je šlo tako daleč, da so celo grobove skrunili. Še leta 1943 — ko je fašistična Italija stala že pred propadom — je minister Pavolini izjavil, da bi bilo treba vse Slovence preseliti v Afriko (iz memoarjev grofa Ciana, tedanjega zunanjega ministra in Mussolinijevega zeta).

Medtem sta tudi Ljubljana in Dolenjska občutili „dvatisočletno“ kulturo, ki je obstajala v požiganju, čuvanju k medsebojnemu boju, streljanju talcev, preseljevanju v koncentracijska taborišča itd. Poraz osnih sil je prinesel konec temu.

In zdaj slišimo spet stare melodije. Z apetitom po Trstu se jim oglašajo apetiti po tujih ozemljih. Iz Trsta bi hoteli spet tja, od koder so bili poginani, ker jih nikdo ni bil klical in ne želel. Pozabljajo, da d'Anunzijske pustolovščine na Reki iz preteklih vojn ne bo več mogoče ponoviti, pa četudi groze s „prostovoljskimi bataljoni“...

Trst - k zaledju!

Nevarna je igra, ki jo hočejo igrati Italijani okrog Trsta in jim najbrž ne bo prinesla slave. Pač pa utegne zelo škoditi mirnemu razvoju v tem delu Evrope. Za vse zaledje pa more biti predvsem samostojna in neodvisna tržaška država v največjo korist. Tržaško pristanišče je za srednjo Evropo okno v svet. Zavezniška izjava od leta 1948, da bodo Trst prepustili Italiji, je povod za sunke italijanske diplomacije v tem smislu. Vsak pa ve, da je to bila zgolj propagandno-politična izjava, ki je olajšala De Gasperiju zmago na volitvah, kajti takrat je levi blok še koketiral s priključitvijo Trsta takrat še kominformistični Jugoslaviji. Tržaško vprašanje pa ne more biti rešeno na podlagi političnih kupčij na stroške prizadetega.

Z začudenjem moramo zato ugotoviti, da del avstrijskega časopisja zagovarja priključitev Trsta Italiji, ne pa ideje svobodnega tržaškega ozemlja, saj je na dlani, da prav zagovorniki te ideje v Trstu — del tržaškega prebivalstva, ki se še spominja časov procvita tržaškega pristanišča v monarhiji — njihovih nekdanih sodržavljancev v sedanji Avstriji ne morejo razumeti.

Sicer je prav verjetno, da se bo južnjaški temperament, ko bo slišal odmev svojih „spontanosti“, malo ohladil in bo postal dovetnejši za logiko možganov kot pa za gon srca. „Italianissimo“ pa je Trst danes v toliko, da imajo Italijani tam res že od prevzema nadzorstva po zaveznikih po zadnji vojni že zdavnaj ne samo vse pravice, temveč tudi prednosti z oblastjo vred. Italijanski ministri morejo vsak čas priti v Trst in govoriti svojim italijanskim poslušalcem, pljučejo v lirah in morejo z zadovoljstvom ugotoviti, da v glavnem vladajo isti zakoni kot v Rimu. Posebno pa tudi

nefašističnim politikom prija tisti zakon, katere je vpeljal fašistični režim in so še vedno v veljavi. Kajti v Trstu je kljub „italianissimo“ očitno še preveč Slovencev, kateri so proti fašističnim zakonskim določbam.

Tudi v Rimu vedo, da Italijanom v Trstu nihče ne namerava in ne skrivi niti lasu. Toda priključitev Italiji pomeni lahko samo začetek paradižniškega italijanske vojske in, če drugega ne, vsaj pogled na „sveta italijanska tla“ proti Ljubljani in Dalmaciji.

Italijanska vlada pa stoji pred volitvami. Ali naj bo gonja za Trst zgolj volilno geslo? Jako verjetno... Verjetno pa je tudi, da bodo volitve mimo in s tem tudi korajža...

Mednarodne tekme v Planici

Prejšnjo nedeljo so bile v Planici v Sloveniji mednarodne tekme v smučskih skokih. Te tekme, so postale kot vsakoletna prireditve že dobro poznane v vsem mednarodnem športnem svetu.

Letošnjih tekem se je udeležilo 25 športnikov, Jugoslovancev, Amerikancev in Avstrijcev, ob izredno številni udeležbi gledalcev z vseh strani Jugoslavije, pa tudi iz Avstrije in Italije.

Ko je bilo znano, da se udeležijo teh tekem tudi znani avstrijski skakalec in bivši svetovni prvak v Bischofshofnu, Bradl, je bilo tudi splošno prepričanje, da bo Bradl dosegel prvo mesto. Zato je bilo za vse gledalce presenečenje, toda prijetno presenečenje, ameriški 22 letni študent iz Hollywooda, Keith Wegeman, ki je dosegel največjo dolžino skoka — 81 metrov — v lepem slogu. Po vrsti pa so bili: 1. Wegeman (Amerika) 81 in 70,5 m; 2. Bradl (Avstrija) 73 in 72 m; 3. Leodolter (Avstrija) 73 in 67; 4. Klančnik (Slovenija) 66 in 68 m; 5. Polda (Slovenija) 70,5 in 72,5 m.

Tarifna konferenca v Trstu

Pri trgovski zbornici v Trstu je bilo posvetovalje zastopnikov železniških uprav Avstrije, Italije, Trsta, Jugoslavije, Zapadne Nemčije, in Benelux-držav. Posvetovali so se o tem, kakšne prevozne postavke naj veljajo za prevoz blaga iz Avstrije v severno-morska pristanišča in za prevoz blaga iz Avstrije v tržaško pristanišče.

Tržaški zastopniki so predlagali, naj veljajo kot prevozne postavke za prevoz blaga med Avstrijo in vsemi v poštev prihajajočimi pristanišči v bodoče ne več tarife posameznih tranzitnih dežel, ampak tarifne postavke avstrijskih državnih železnic. Italijanski in jugoslovanski zastopniki so ta tržaški predlog odobrili, niso se pa še dokončno izjavili zastopniki Zapadne Nemčije in Benelux-držav.

Peter Graf - novi celovski župan

V petek, dne 28. marca, se je sestal v Celovcu občinski svet, da izvoli novega župana, ko je prejšnji, Friedrich Schatzmayr, tako nenadoma umrl.

Sejo je vodil podžupan Oton Katzian, udeležili pa so se še: V imenu deželnega glavarja podglavarja Hans Ferlitsch in Mat. Krassnig, zastopnik krškega knezoškofa gen. vikar Kdras, zastopnik zasedbene oblasti Mr. Goschen in drugi.

Pri volitvi je dobil od oddanih 36 glasov 22 glasov mestni svetnik Peter Graf, 8 glasov mestni svetnik dr. Holzer, 6 glasovnic pa je bilo praznih. Za socialističnega kandidata, Petra Graf-a so glasovali zastopniki socialistične stranke in zastopniki ÖVP, za dr. Holzer-a pa zastopniki VdU.

Novi župan, Peter Graf, je rojen leta 1886 v Kindbergu na Zg. Štajerskem. S 14. leti je že postal delavec v železarnah svojega rojstnega kraja, istočasno pa je vstopil v socialistično stranko. — Po prvi svetovni vojni je bil v avstrijski vojski, leta 1928 je bil upokojen. Od leta 1914 živi stalno v Celovcu, kjer je postal leta 1932 občinski svetnik. Največ je pri tem delal in imel tudi velike uspehe v stanovanjskem vprašanju.

Čestitamo

Občni zbor DF, dne 25. marca t. l., je ugotovil, da je pisanje „Našega tednika“ proti komunizmu delo Steinacherja kot podpredsednika OeVP. To dognanje je zelo razveseljivo, potem je verjetno tudi Steinacher dal nalog za napad na škofa Vovka v Novem mestu in vse, kar je temu sledilo. Trditve, kakor so bile na občnem zboru DF, morejo izreči res že samo močno skisani možgani.

Spoštujmo in ljubimo materinsko govorico

Nekateri so nasproti materinski govorici bržbrižni, za materinsko besedo ne občutijo nobene ljubezni. Njihovo načelo (princip) je: „Deutsch oder slowenisch — ganz gleich!“ (nemško ali slovensko — vse enako). Nemec ne bo nikdar rekel, da mu je nemško ali slovensko — vse eno, vse enako. Vsak Nemec ljubi in spoštuje svoj narod in svojo materinščino. Tudi nemški redovnik, ki se je odpovedal svetu, družini, premoženju — se ni odpovedal svojemu narodu. On ljubi svoj nemški narod bolj kot vsak drug narod. In svojo nemško govorico bolj nego vsako drugo govorico.

Meseca novembra l. 1913 je imel zdravnik dr. Aigner, po rodu Bavarec, v Celovcu in v Beljaku protituberkularni zborovanje. Nasproti so mu stopili trije bogoslovni profesorji iz Celovca. Med temi tudi jezuit dr. Michael Gatterer. In ta učeni profesor in redovnik je izjavil med svojim govorom v Beljaku 11. novembra 1913: „Auch ich bin ein Deutscher und liebe meine Nation (tudi jaz sem Nemec in ljubim svoj narod).“ Za Slovence pa naj bi bilo: „deutsch oder slowenisch — ganz gleich (nemško ali slovensko — vse enako)?“

Nekateri pa gredo celo tako galeč, da prezirajo in zaničujejo svojo slovensko materinsko govorico in svoj slovenski narod.

O njih moramo reči, da ne vejo, kaj delajo. Mar naša materinska govorica ni lepa?

Na Golovici pod Svinjo planino je mnogo let pastiral Svinjar g. Mynder. Mnogo zaslug si je pridobil za Golovico in ga je občina pri njegovem odhodu izvolila za častnega občana. On pozna germanske, romanske in slovanske jezike (vsaj slovenščino). Govori nemško in francosko, laško in angleško. In kaj ta gospod pravi o slovenščini? On pravi, da je slovenščina (pa bodisi pismena slovenščina ali pa slovenska narječja) zelo lep jezik. To pravi Svinjar, ki se razume na to, kateri jezik je lep in kateri ne. On pravi, da je slovenščina tako mehka, tako sladka, tako zvočna, tako bogata na samoglasnikih („so süß, so weich, so vokalreich, so klangvoll“). To so dobesedno njegovi izrazi.

In mi naj bi bili do tega lepega jezika, ki ga nam je Bog dal, brezbržni; mi naj bi ta lepi jezik celo prezirali in zaničevali? Ali se ne pravi to prezirati in zaničevati darove božje? Ali nima prav Slomšek, ki takega človeka primerja zmedenemu pijancu, ki zlato in biser v blato potepta?

Lepota naše materinščine je že en razlog, da ji ohranimo zvestobo in da jo spoštujemo in ljubimo. Imamo pa še druge razloge in to so etični ali нравstveni razlogi.

Profesor Spirago govori v svojem Ljud-

skem katekizmu, da je naša etična (nравstvena) dolžnost, da ljubimo svoj narod in svojo materinščino. Etika (nравstvoslovje), to je zadeva vere. Spirago pravi, da stori etično napako, kdor je nasproti svojemu narodu in svoji materinski govorici brezbržen, ali kdor celo zataji svojo pripadnost k svojemu narodu.

In podobno je rekel genialni dr. Janez Ev. Krek, ko je l. 1908 govoril na slavnostni akademiji slovenskih bogoslovcev v Celovcu. Rekel je:

„Jezik (materinski), pravijo, je samo občevalno sredstvo. In vendar vedo, da je zvezan z mojim srcem, zvezan z vsakim dihla-jem mojim, z najlepšimi spomini mojega življenja. V tem jeziku sem prvič pozdravil svojo mater, zvezan je s trenutki veselimi in žalostnimi mojega življenja. Ni mrtvo sredstvo kot denar v kupčiji. — Svojemu narodu smo dolžni kot svojim staršem: ljubezen in hvaležnost, spoštovanje in pomoč. — Kakor je moja dolžnost spolnjevati zapoved: Ne ubijaj! Spoštuj očeta in mater! — ravno tako je moja dolžnost, da ljubim svoj narod. To je etično.“

Tako dr. Ev. Krek. Besede, vredne, da bi se jih na pamet naučil vsak pripadnik našega naroda!

Kaj pa sledi iz tega?

Najprej sledi iz tega, da se naše mile materinščine ne smemo sramovati. Božji dar je in božjih darov se ne smemo sramovati. Še manj smemo ta božji dar prezirati ali zaničevati.

Nadalje: dolžni smo našo materinščino ohraniti in gojiti. Nekateri so za to čisto mrzli in brezbržni, da bi gojili našo drago materinsko govorico. To ni prav. Naj se vsakdo potruži — če se v šoli ni tega naučil — da bo znal slovensko brati. Kako žalostno je, če je toliko mladih ljudi, ki so hodili po osem let v šolo, pa pravijo: „Ne znam slovensko brati!“ Tako jih je ogoljufala šola, da jih še slovensko brati ni naučila!

Nadalje je etična ali нравstvena dolžnost staršev, da naučijo otroke slovensko. Res je rekel Hitler, oz. njegov režim: „Sprich deutsch mit den Kindern.“ Govori z otroki nemško! A, hvala Bogu, Hitlerjev režim je izginil. Starši, naučite otroke slovensko! To je vaša etična dolžnost!

Gojimo našo materinščino! Ne sramujmo se je! Naročajmo in berimo krščanske slovenske liste in časopise. Berimo slovenske knjige. Vse to smo dolžni naši dragi materinščini.

Ohranimo stare šege in navade! In k tem spada tudi, da ohranimo svojo staro, lepo slovensko materinsko govorico!

KAREL MAUSER:

Jamnik

Težko je najti bolj skrito vasico kakor je Jamnik. Nič mogočnega, kmečkega ni na njej. Vse je preprosto, bajtarsko. Pravih gruntarjev ni. Saj jih ne more biti. Tiste njive, kar jih ima Jamnik, vise na strmini in kadar Jamničani kopljejo krompir, morajo njivo skoraj ograditi, da jim krompir ne uide pod breg. Seno vlačijo do hiš v rjuhah, na nekatere njive je treba celo gnoj znositi v koših.

Trpljenja je na Jamniku nič koliko. Se pozna ljudem. V hrbet so nekam sklonjeni, v noge nerodni. Stopala so jim široka, kakor medvedja. Nič čudnega. Kolikokrat Jamničani obležejo svoje strmine! Navajeni so jih in se ne pritožujejo. V krvi jim je njih težavno življenje. Nekam zaprti ljudje so, počasni, čeprav veselja tudi na Jamniku ne manjka.

Prave zveze z dolino Jamničani nimajo. Žive tam sredi Jelovce, cerkvice sv. Primoža — še ta je precej iz vasi — jih nekajkrat zbere. Vendar je to le podružniška cerkev. Farna cerkev je v Selcih. Toda Jamničani hodijo v cerkev raje v Kropo. Je dosti bližje in boljša pot je tudi.

Kakor so torej Jamničani na samem, Kroparjem njihovega kotla ne zavidajo. Kam pa Kropar vidi? Nikamor drugam kakor v zrak. Z Jamnika je pa pogled tak, da je človeku kar toplo pri srcu. Do Kranja

vidiš, do Brezji in do Begunj in na kaznili-nici bi skoraj lahko okna štel. Šent Peter ujameš z očesom in gore za njim.

Več si Jamničani ne želijo. Navajeni so dela in molčanja. In ta molk v samotni obli-kuje Jamničane, da so svet zase.

Romanje na Brezje jim je že praznik, na Bled malokdo zaida, čeprav ni daleč. Ne hodijo radi po dolini. Zdi se jim nerodno, ker so navajeni le svoje samote, garanja in drvarjenja. Jelovca je njihov svet. V njej oživijo, med smrekami se počutijo doma. Sami so videti kakor prepojeni s smolo. Še obleka jim diši po gmajni. In nič čudnega ni, saj je Jamnik obdan od same gmajne.

Velikih hiš na Jamniku ni. Vse je bolj bajtarsko. Najvišja bajta je Kočarjeva, ki leži prav ob gmajni. Okna so majhna, komaj za glavo velika. Tako so pač nekoč zidali. Zime na Jamniku so mrzle. Še tako je dobro pozimi okna obsuti z žaganjem. Skoraj na drugem koncu vasiče žive Rakarji. Beračija! Saj kakšna zaplata zemlje je pri vsaki bajti, pa kaj bi s tistim. Sreča, da je v gmajnah dela dovolj.

V Kočarjevi bajti je puščoba. Kar je umrla stara Kočarka je že dobro leto in Barbara je ostala sama. Tiho je okrog bajte in Barbari se zdi, da večje samote ni na svetu. Saj mati niso več dosti postorili, zadnja leta jih je davila skrnina, toda nekaj več življenja je vendarle bilo. Stari človek brnja in brnja in tako ostane vsaj iskrica življenja. Kar pa so mater odnesli, je v bajti vse zaspalo. Barbara ne more dvigniti več življenja. So še rože na oknih, pa so kar kujave. Nagelj ni več tak kot je bil, fuksije so tudi kilave. Rožmarin je Barbara že dva-

Pismo učiteljsčnikom

Dragi mladi prijatelji! Pišem vam takoj po vaši radijski oddaji, ki je mene, kakor mnoge druge poslušalce, zelo razveselila. Prinesla je res „vigred“ v mojo notranjost in novega upanja — upanja tudi v mladino.

Ugajalo mi je ubrano petje, vmesna povezava pa tudi prednašanje župančičeve pesmi. Bilo mi je res toplo pri srcu, občutil sem ob vašem prepevanju veselje in ponos. Kako razločno in gotovo je pel solist v pesmi „Vsi so prihajali“. Upam, da nas bo še razveseljeval s svojim glasom. Bog mu je dal velik talent, ki naj ga dobro porabi. Zelo všeč mi je bilo petje dekliskega zbora in seveda tudi mešanega. Vem,

da ste se za to mnogo trudili in žrtvovali čas, da se je z vami trudil pevovodja in ste tudi sami vse storili, da bi bila oddaja čim lepša. Pesnika župančiča sicer ne poznam dosti, a z njim sem občutil vso ljubezen do rodne zemlje. Iz tega sem razvidel, da se slovenščine na zavodu pridno učite in da vam je naklonjen gospod ravnatelj učiteljske in tudi sami resno vzamete pouk materinščine.

Upam, da nas boste kmalu spet razveselili s kako oddajo. Za vašo lepo željo ob koncu oddaje se lepo zahvalim; mnogo uspeha pri študiju vam želi vaš prijatelj z dežele A. L.

MLADI ROD

Izšla je številka 2-3 „Mladega roda“. Vsebinsko je tudi ta številka jako pestra. Koroska, Zlato iz Jepe, Pravljica iz Roža in Gluhonemi otroci, so berila, ki prinašajo koroško snov. Zastopani pa so v drugi številki Cankar, Cvetko Golar, Milčinski in drugi.

Kakor je prva številka na vseh šolah, ki so list naročile, našla dober odmev, tako

smo prepričani, da se bodo učitelji in učenci tega novega zvezka na 24 straneh razveselili. Zvezek stane 1.50 šilingov, ker obsega 24 strani.

Od sedaj bo list tudi redno izhajal, ker je zadeva pregleda vsebine pri deželnem šolskem svetu in pri ministrstvu urejena. Prihodnja številka za april in maj izide za Veliko noč.

Učitelji, naročajte „MLADI ROD“!

List je odobrilo za ljudske in glavne šole ministrstvo za prosveto na Dunaju

Credo*

Sveto znamenje,
ti odrešenje
si pridobil
duši blodeči
v zmotah trpečih

Prvič pri krstu si detetu dušo zjasnilo,
v zadnjo tolažbo zemljana na grob boš stopilo —
zmage na Golgoti — večne ljudbežni zastaval!

Cilj hrepenenja,
milost življenja,
moli te zemljaj
Krona trpljenja,
moč odpustjenja —
V temno to bečo
kličeš nam: CREDO!

* credo - verujem

Valentin Polanšek

Vrba

Od vseh dreves
je glas z nebes
najprva vrba razumela.
Kako bi nam to razodela, —
ko je prezgodaj, da bi cvela
vijolica, spominčica! —
premišljevala je dolgo...
Naj ji pomoči On sam da,
drhte prosila je nebó.

In Stvarnik tajno vrbi pravi:

„Nobene rožce ni še v travil!
Rastline vse še blago spē...
Dam nekaj ti posebnega;
(navadno ni cvetočega,
za predpomlad najlepšega!)
Krasijo naj te mačice,
ustvarjene samo za te!
Ko Cvetna bo nedelja,
oznanjevalka boš veselja!“

Ker prva je spomladi se zbudila,
plačilo takšno vrba je dobila.

Valentin Polanšek

Amo*

Ljubezen, nimb si Praduha,
vesoljstva Stvarnika!
Milino Tvoje stvarstvo oznanjuje
in bitje vsako v Tebi se raduje,
v svetosti Tvoji sonce zažari
in v čaru veličastnem cvet vzbrsti,
v presrečni slasti duša mi drhti:
On sam je v meni večer
in jaz v njem sem srečen!
In vse, kar mi spoznamo —
kar smo — in kar imamo,
je čin nebeški — AMO!

* ljubim

Valentin Polanšek

krat presadila v novo prst, pa si kar ne opomore.

Nečesa manjka v bajti. Včasih se Barbari zazdi, da natančno ve, kaj, pa se mora smejeti sama sebi. Otroškega veka! Eh, neumnost! Zdaj, ko ji je skoraj trideset let pa ji hodijo take neumnosti na misel. Ji še včasih niso, ko je bila mlajša. Ji niso mogele. Dokler so oče živeli, je bil v bajti en križ, ko so umrli, sta bila dva.

Spomin na očeta Barbari ni preveč ljub. Preveč so pili. Vse je šlo po zlu. Mati so skušali držati, pa kaj bi ženska! Včasih se je zgodilo, da sta bili obe tepeni. Skozi leta se je vleklo trpljenje, dokler ni očeta ubilo drevo. Tedaj je bilo Barbari deset let. Kar ne gre ji v glavo, da je tega že tako dolgo.

No, po očetovi smrti ji življenje ni pri-zanašalo. Treba je bilo trdo prijeti za delo. Počasi se je hrbet krivil, stopala so postajala ploščata, roke nerodne in prav nič dekliske. O lepoti ni bilo sledu. Šestnajstimi leti, ko bi moralo njeno deklišvo zavesti, je že dobila obraz, ki ga da Jamnik vsake-mu. Nerodna hoja, garanje, privezanost na dom in neko čudno notranje vretje, ki na-pravi človeka težkega. Sam ne veš, kaj bi rad in vendar čutiš, da bi bil povsod dru-god še bolj nesrečen.

Vendar ljubezen tudi mimo Barbare ni šla potihoma. Ko je Jamar dobil novega drvarja, je Barbaro prijelo. Zazelela je, da bi bila lepa, da bi ji roke ne bile tako dolge in nerodne in da bi pri hoji ne bila ta-ko počasno težka. Počasi se ji je zazdelo, da vendar ni taka, da bi je nihče ne mogel imeti rad. Kite ima lepe, pridna je, bajto

bo imela po materi. Nekaj ima vendarle. In ko jo je Jamarjev drvar, Žane mu je bilo ime, prvič nagovoril, ji ni bilo prav nič nerodno. Tisto noč ni nič spala. Po žilah je teklo kakor vrelo olje; prekladala se je in se otepavala misli, pa si jih je na skrivaj vendar zelela.

Ljubezen se tudi na Jamniku zgane. Počasi je ta ljubezen rasla in ko je Barbara romala na Brezje, je romal tudi Žane. Tedaj je Barbara prvič dobila lectovo srce. Veliko srce. Barbari se je zdelo neizrečeno lepo. Nazaj gredo jo je Žane držal za roke in celo pot govoril. Barbara ni mogla. Tako neznansko srečno se je počutila, da ni našla besede.

Potlej so se tiste sanje nenadoma podrle. V Selcih. Videla je Žaneta, kako je čez pas objemal Klančnikovo Ančko in jo je od-peljal v gostilno k „Štefanu.“ Videla je, da je bilo vse zlagano, kar ji je govoril, da so sanje osute in da je ljubezen mimo.

Tedaj je stara Kočarka še živela. Koj je vedela, da je z Barbaro nekaj napak. Žane ni nikoli več prišel mimo in deklis se je kar sušil.

Slutita je, kaj dekleta tišči. Toda sama ni hotela načeti pogovora. Naj se punca sama razgovori, da ji bo odleglo.

Pa se ni. Barbara je trmasto grizla vase in se ogibala materinim pogledom.

Tedaj je bilo stari Kočarki dovolj.

„Barbara, golena si videti.“

Samo to, pa je deklis kar nenadoma bru-

hnil v vek.

Kočarki sami je bilo težko. Saj je nekoč vse sama poskusila. Vse te križe, ki se po-

(nadaljevanje na 4. strani)

† Pater Teotim van Velzen

Iz Heerlena na Holandskem je prišla prežalostna vest, da je tam v noči od 25. na 26. marec nenadoma umrl v Sittardeweg-u v Heerlen-u pater Teotim van Velzen.

Ta nenadna smrt med slovenskimi izseljenci na Holandskem tako priljubljene ga patra je izredno pretresla vse Slovence. Našim rojakom na Holandskem je pri srcu tako, kakor otrokom, ki izgubijo svojega skrbnega in dobrega očeta.

Sredi dela je prenehalo biti njegovo dobro srce. V nedeljo, dne 23. marca, je bil še ves vesel na slovenski prireditvi v Nieuw Ende. Ko je ležal na mrtvaškem odru v samostanu v Sittardewegu, so ga še enkrat obiskali Slovenci, za katere je s tako ljubeznijo skrbel. Poslavljali so se od njega in rdeči nageljni ter vršički slovenskega rožmarina so pričali, kako so žalovali za njim Slovenci v vsem Limburgu. V velikem številu so se udeležili Slovenci njegovega pogreba, ki je bil v soboto, dne 29. 3., ob 10. uri na samostansko pokopališče.

Umrli p. Teotim je bil rojen 18. marca

leta 1885 v mestu Delft blizu glavnega holandskega mesta. Po končani srednji šoli je vstopil v frančiškanski red. Kot mladi pater-duhovnik je prišel med slovenske rudarje v Heerlen in je postal njihov duhovni vodja. Bil jim je vse, svetoval jim je, tolažil jih je, navduševal jih je in povsod jim je pomagal. Postal je Slovenec za Slovence in javno je nekoč rekel: „Po rodu sem sicer Holanec, a po srcu sem Slovenec!“ — Slovcem je žrtvoval vse svoje sile, Slovcem je živel in njegova želja je bila, da Slovenci na Holandskem in v Belgiji ostanejo zvesti Bogu in pa narodu svojemu.

Naj bo dobrotljivi Bog neskončno plačilo p. Teotimu za vse, kar je napravil dobrega našim slovenskim rojakom na Holandskem. Slovenci pa ga bodo ohranili v hvaležnosti in ljubezni v trajnem spominu. Pokojni pater naj bo vsem vzgled, kje in kakšen je pravi vir dela za narod; delal je po Slomškovem načelu: Prava vera je luč — materini jezik pa ključ do prave narodne omike!

Ponočna bitka s partizani

Bilo je zadnjo zimo vojne, leta 1945. Trije težko obloženi vojaški avtomobili so peljali po cesti, ki pelje skozi Sv. Štefan pri Velikovu na Trušnje k glavni cesti. Sneg je padal in gosta megla je pokrivala okolico. Avtomobili so obtičali na cesti in niso mogli več naprej, če so še tako poskušali.

Vojaki so odšli iskat pomoči v bližnje Trušnje. Ko so prišli do gostilne Rabl, je bil nenadoma prekinjen električni tok. Tega so se vojaki tako prestrašili, da so prihiteli na orožniško postajo in so tam hiteli pripovedovati, da so v vasi partizani, ki so prekinili tok.

Na orožniški postaji so bili zbrani takratni vaški mogočniki. Ti so prišli vsako noč prenočevat na orožniško postajo, da bi bili tako varni pred partizani. Bili so to razni „leiter-ji“ in „führer-ji“. Vsi ti so bili takrat že precej vinjeni ali pa pijani od žganja. Kvartali so in se navduševali za svojega Führer-ja ter preklinjali partizane.

Ko so prišli vojaki in so pripovedovali, da so v vasi partizani, je vsem „leiterjem“ in „führerjem“ izginil pogum. Nihče v zmedu ni vedel, kakšno orožje naj vzame v roke, nihče ni vedel, kam je odložil puško in je zato nastala velika zmeda in direndaj. Končno so le sklenili, da morajo napraviti protinapad, drugače bodo vsi ujeti na orožniški postaji in bodo vsi pobiti. Zato so sklenili, da gredo vsi v napad proti gostilni Rabl, da bodo gostilno obkolili, zajeli partizane, ki so gotovo v gostilni, in bodo nato partizane postrelili.

Tudi jaz sem bil takrat prisiljen z nekaterimi domačini ponoči varovati orožje. Rečem zato, da bodo mogoče partizani napadli našo postajo in moramo zato nekateri ostati na postaji. Zato je zapovedal poveljnik, naj trije zavarujemo postajo in zvezo do gostilne Rabl. Tako smo torej šli v boj na življenje in smrt. Jaz sem dobil v roke staro italijansko puško in poln žep nabojev; pa kaj mi je to pomagalo, ko pa nisem znal ravnati s to puško. Sem si mislil, če so se v starih časih mogli bojevati s puškinim kopitom, zakaj bi se sedaj ne. Tovariša sta bila malo boljše oborožena, prvi je imel lovsko puško, drugi pa ročno bombo. Najbolj me je pri tem skrbel moj nahrbtnik, ker sem imel v njem še precejšen kos pečenke od „črnega prašiča“, pol hleba kruha in pa pol litra žganja. Tega premoženja seveda nisem hotel izgubiti in sem zato vse skupaj s seboj vzel.

Ko smo prišli malo od postaje, se skrijemo za neko hišo in jaz pravim: „No, sedaj pa se malo pokrepčajmo, razdelimo si lepo po bratovsko zalogo, ki jih imam jaz v nahrbtniku. Mi smo miroljubni, zato pa tudi druge na miru pustimo, ako oni nas pustijo. Mi bodimo kar tiho, naj se le ona druga skupina bojuje s partizani.“

In res ni dolgo trajalo, ko zaslišimo močno streljanje in pikanje ročnih granat. Vse to streljanje je trajalo kake pol ure, ko pride prva skupina nazaj proti postaji. Silno so bili navdušeni in so pripovedovali, kako so partizane odbili in kako so ti zbežali

Na Kalvariji umira
žrtev greha, božji Sin.
V tiho žalost se pogreza
pred razpelom moj spomin.

Klanja se Mu in raduje
danes ves krščanski rod:
križ obhaja zmagovalje,
veličastne zmage god.

Dan, ko je na zemljo lila
s križa sveta rešnja kri!
zdaj kipijo izpod njega
vrelci božje milosti.

Moj edini spremljevalec,
luč na poti v paradiz. —

Preden zjutraj grem na delo,
vzdihnem: „Bog in sveti križ!“

V njem je čudežno zdravilo,
kadar se solzi oko,
naše zadnje tolažilo,
potna palica v nebo.

Prapor večnega življenja,
kjer ne zbada src gorje;
upanje bo tam končano,
le ljubezen ne umre.

Vera Vanj nam dviga čelo,
duša pije blagoslov;
naš zaklad si ti, razpelo,
sreča naših si domov.

Limbarski

Kje bo letos birmovanje?

- 20. aprila v Zrelcu;
- 21. aprila v Timenici;
- 27. aprila v St. Pavlu v Labudski dolini;
- 29. aprila v Gorenčah;
- 4. maja pri Sv. Križu v Beljaku;
- 4. maja pri Sv. Jakobu v Beljaku;
- 5. maja v St. Lenartu pri sedmih studenih;
- 6. maja v Borljah;
- 7. maja na Brdu;
- 11. maja v Železni Kapli;
- 12. maja v Vobrah;
- 13. maja v St. Juriju na Vinogradih;
- 1. junija v stolnici v Celovcu;
- 2. junija v stolnici v Celovcu;
- 25. junija v Blačah;
- 5. oktobra na Dvoru.

Poleg tega so birme še v mnogih farah v nemškem delu škofije.

Črnogledcu

Ko v zlati zori hrepeni
srce, otročje se raduje,
zlovoljnost ti polni oči
in vse v tebi omahuje —

Čuj, ptička poje — lačna še,
ne tarna in ne obupuje!
Uboga le živalca je —
slabotnež tebe imenuje!...

Vsaj bodi enkrat že pravičen
sam sebi, siromak sebičen!
Ravnaš z vsem kakor levičen,
s seboj si sam najbolj krivičen!

Posnemaj sončno uro ti
ter šteji si same sončne dni!
Pomisli, z lep boš besedo
lajšal sebi — in drugim — bedo...!

Valentin Polanšek

Naše prireditve

VABILO

Farna mladina v Šmarjeti v Rožu ponovi na Velikonočni ponedeljek, dne 14. aprila, ob 3. uri popoldne v farnem domu igro „Stari in mladi“.

Vabljeni vsi prav iskreno ob blizu in daleč. — Vstopnina je namenjena potrebam farnega doma.

VABILO

Farna mladina v Železni Kapli priredi na Cvetno nedeljo, dne 6. aprila t. l. opoldne, to je ob 12. uri, v farni dvorani igromisterij: Spovedna molčečnost. — Igro ponovijo na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila, ob 12. uri v farni dvorani.

zneje zazde majhni. Marsikaj hujšega še pride v življenju.

„Zavoljo žaneta, kajne?“ je govorila Kočarka kakor sama zase. Ni čakala na Barbarin odgovor. Sedla je k peči in gledala v hčer, ki je strmela skoz okence.

„V tvojih letih sem bila prav taka,“ je razpletala misel naprej. „Nisem bila lepa kakor dekleta iz doline. Koši so mi stisnili ramena. Jamnik je Jamnik. Nobeni ne prizane. Osemnajst let mi je bilo, ko sem začela gledati za fanti. Bobkov Matija iz Lajš me je rad videl, ti ga nisi poznala. Pet let sva se imela rada, vse je bilo pripravljeno. Štirinajst dni pred oklici so ga strli hloidi.“

Barbara se je zasukala. Materine oči so bile suhe in mirne.

„No, potlej sem mislila, da se je svet zame podr. Po cele ure sem včasih preklečala pri skrinji, kjer sem imela pripravljene rjuhe za balo. Mislila sem, da bom prišla ob pamet. Pa je vse prešlo in nazadnje sem vzela očeta. Videla si, kakšen je bil. Bog mu daj v miru počivati. Nič mu ne očitam, prestala pa sem veliko.“

Spet se je Barbara obrnila, Materine oči so bile zaprte.

„Lepo je, če se dva razumeta. Pa je kakor loterija. Boljše je, ne poskušati. Človeku šele ohceti obriše oči. Nenadoma vidiš, kar prej nisi videl in te je groza, da ne moreš več nazaj. Težko je živeti na Jamniku že brez nesreče.“

Utihihnila je stara Kočarka, kakor da jo spomini bolijo. Tudi Barbara je molčala. „Ko bi bila tvojih let, bi ostala kakor si zdaj. Za bajto te bo na starost vsak do smrti redil.“

Oči stare Kočarke so živo gorele v hčer. Barbara je bila zmedna.

„Lepa nisem bila in tudi ti nisi. In mladi radi gledajo le lepoto. Dolinske so lepše, ker so manj zgarane.“

Glas stare Kočarke je bil tih in vdan. Ko je obmolčala, je samo še glas stare ure tiktakal v tišino.

Tedaj je Barbara z vekom odšla v vežo. Kočarka je vedela, da se je bolečina v hčeri razgnojila in da ji bo kmalu boljše.

In ji je bilo res. Bilo je ravno na pomlad, ko se je delo razmahnilo. Začele so se dnine. Barbara se je noro zagnala, toda Kočarka je molčala. Naj se deklič izdivja, da se bolečina razkadi. Tako ne more živeti. Preveč je samotno na Jamniku. Noči so tako tihe, da moraš slišati vsako misel, ki vstane v srcu. Nobene ne zgrešiš, če nisi do smrti truden. Nad bajto šumi gnajna, cerkev sv. Primoža molči in po vsej vasi je taka tišina, da slišiš celo plazenje lisjaka, če prihaja k hišam.

Zane se je potlej drugi predpust oženil. Bolečina v Barbari je že docela utihnila. Zdaj je konec. Zane je Ančin. Lectovo srce je zlomilo in ga vrgla na smetišče. Zakaj bi ga hranila, ko bi ji bil samo v bridkosti?

Tako je dokončno umrla prva Barbarina ljubezen. Vzdignila se je iz zaprte dekliške narave in padla nazaj vase. Barbara je čutila, da nima veliko upati, da so prve sanje najlepše in da se ne vrnejo več.

Ostala je v njej samo še neka zagrenjenost, razočaranje. Ne more si pomagati, da ni tako lepa kakor dolinke. Toda moža bi ljubila bolj kakor one.

Včasih se je na skrivaj ogledovala v ogledalu. Res ni lepa, čeprav ima močne, de-

bne kostanjeve kite. Obraz ji je preširok in pretrd. In roke! Prsti so kar razpokani in čudno hrapavi. Takih rok moški nimajo radi.

Dolinke imajo lepše roke.

Tako so se vlekla leta. Takrat, ko se je začelo tisto z žanetom, se je Barbari zdelo, da se odmika od matere. Potlej, ko so se sanje razletele, je našla pot nazaj. Vdanost do matere se je poglobila. Barbara je začutila, da je to edino bitje, ki je nikoli ni razočaralo. Kolikokrat je bila mati tepena zaradi nje. Samo zato, ker jo je branila pred pijanim očetom.

Kočarka je molčala. Ko je nekoč prišel v vas Skobčev Andrej iz Kroke, ga je pozdravila samo mimogrede. Tudi Barbara je komaj kaj govorila z njim. Potlej je fant nehal hoditi.

Tedaj je bilo Barbari skoraj že petindvajset let.

Ničesar si ni želela. Dovolj ji je bila mati. Včasih se je le nekaj za hip vzdignilo v njej. Posebno takrat, ko so na Jamniku pričele cveteti češnje. Pa je misel koj omahnila. Razočaranje je bilo pregloboko, preveč je še peklo.

Ko je bilo Barbari sedemindvajset let, je mati legla. Sprva je kazalo, da ne bo ku-dega, toda starost je bila prešibka. Bolezen se je sicer vlekla, toda bolnica je hiralala. Nazadnje si je Barbara morala priznati, da materi ni več pomoči.

Tedaj se je prvič v njej zganila misel, ki jo je vedno odrivala. Kaj naj počne sama? V celi bajti sama. Kadar bo na žnini, bo bajta zaprta, kakor obsojena v umiranje.

Skoraj celo leto se je stara Kočarka bo-

rila za življenje. Zaman. V jeseni je umrla tako nenadoma, da je Barbara komaj še utegnila poklicati gospoda iz Selc.

Ostala je sama. Morda bi samota ne pritisnila s toliko silo nanjo, da je mati umrla na pomlad. V jeseni pa se je delo že unášalo in dnevi na Jamniku so se vlekli v neznanu. Kmalu potlej se je pričelo deževje, po gmajnah je klokotala voda in obupna puščoba se je razvesila nad vasico. Po cel dan je včasih Barbara presedela v bajti in z očmi lovila skoz okence v cunje raztrgane megle.

Puščoba je bila strašna. Pogrešala je mater. Nekajkrat je odšla v vas k Gornikovim. Pa ni dolgo zdržala. Jok mladega Gornika v zibeli jo je razburjal, pačil njene misli in ji budil hrepenenje, ki ga je že zdavnaj pokopala. Včasih je sredi pogovora vstala in odšla nazaj v bajto. Vrgla se je na posteljo in z zgaranimi rokami tiščala na senca, kjer je kar naprej butalo.

Zima je samoto še poglobila. Gmajne so utihnile, pota so bila slaba, mrz je grizel še skoz drobna okna, čeprav jih je obsula z žaganjem. Kam boš v takem? V bajto si privezan in pobijaš se z mislimi, ki se kar naprej prebujajo.

Včasih se ji še kuhati ni ljubilo. Kakšno jajce je ubila v ponev in si skuhala lipovca. In pri tem je bila cel dan.

Sedela je v kotu pri peči s svojimi nerodnimi rokami v naročju. Branila se je misli, jih skušala speljati na bridkost, toda misli so se kar naprej vračale na isto mesto.

K otroku.

CELOVEC

Nedeljska služba božja je vsako nedeljo in praznik ob pol 9. uri v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

Popoldanska služba božja je ob nedeljah in praznikih ob štirih popoldne.

RUTE NAD LOČAMI

Čier je še sneg in mraz

Nam Rutarjanom so včasih dejali, da smo „zaspanci“ in da bomo celo sodni dan zaspali ali pa bomo zadremali tik pred durmi v nebesa, na zadnji stopnji v nebo se gajoče lestve. To so nam očitali zato, ker baje nič ne napredujemo in se držimo kar „starih, dobrih cajtov“.

Res je, da so naša pota še vedno izredno slaba in še vedno velja ona stara „hortej po kalienah, doutej...“. Toda tudi pot bo prišel enkrat na vrsto, mi smo le bolj „počasni, toda gvišni“. Za enkrat pa smo se spravili nad naše „kajže in šise“. Tam, kjer je stala še neslavno „strgana kalupa“, in je sonce notri sijalo, stoji danes moderna kajža. Korajžo nam je menda dala naša daleč na okoli znana Marjana. Svoji neometani kajži je „oblekla“ nov „hvant“. Nato je sledila „Majrofarjeva“ domačija, kjer so dali hiši nov požarni zid, namestili so nov strešni stol in so jo pokrili s cementno strešno opeko. Domačija je dobila tudi nov „hvant“, to se pravi, da je bila na novo preslikana.

Pudi Pecnar, naš znani „vseznalec“, je podrl leseno bajto, kjer so „pstvale“ že miši in podgane ter napravil zelo lepo in prijazno sobo, kjer zdaj kraljuje. Letos pa bo podrl še zadnjo leseno izbo, kjer „havlja“ sedaj dedej. Potem bo tudi on zadovoljen, ko mu ne bo več na stara leta „vleklo pod noge“.

Istotako je tudi Ulbing zmoderniziral svojo veliko hišo s požarnima zidovima. Včasih so zidali tudi na kmetih velike izbe, danes to ni več sodobno in ne gospodarsko. Tudi Vuhar je postavil popolnoma novo in moderno gospodarsko poslopje. Pa tudi drugod se pojavlja želja po modernizaciji, toda denarja ni.

Zdaj smo tudi na tem, da popravimo in uredimo našo cerkveno in danes že lahko javimo, da so naši cerkveni očetje pogodili pravo. Stroške bomo skušali kriti s prispevki, ki jih bomo plačevali po višini katastralnega donosa, kar je bilo povsod zelo ugodno sprejeto. Topot so bolj veseli tisti, ki so „kmetje brez grunta“. Toda vsak bo poizkušal doprinesiti po svoji moči, tudi oni, ki se jih drugače malo ali premalo upošteva. Kmet je res lahko ponosen na svojo zemljo, ki mu daje kruha in besedo. Tako torej vidite, da tudi mi napredujemo in korakamo z duhom časa in torej ne drži očitke, da smo sami lenuhi.

Tudi na zvonove žinjamo, vsaj ponekod, dasi imamo z njimi slabe skušnje. Naš dedej so se spravili celo na loterijo in gojijo skrito upanje, da bodo le zadeli in bodo s tem kupili zvon, ki bo spremljal nato nje in vse farane, ki se bodo poslavljali iz sončnih Rut in senčne Ovčne, tja na domače pokopališče.

ZA POMLAD priporoča dobra oblačila
WALCHER
Celovec-Klagenfurt, 10. Oktober-Strasse 2.
Lastna izdelovalnica.

kopališče. Nekoč je imela naša cerkvena lepe zvonove, toda te nesrečne vojske so nam vse ugrabile in marsikaj novega — pa tujega — prinesle. Le en sam zvonček nam poje opoldne, zvečer in na zadnji poti dol proti Ločam, pa še ta je „ubit“. Zlobni jeziki pravijo: „Ponoča poje“, in pa še to, da je baje naš mežnar Slavko včasih „nmav cveč močno za vrv potegnul in cdovgo zvonil.“ To pa dro na bo rjesen!

Letošnja zima je bila nekam zelo huda. Hvala Bogu, da je šlo drugače vse po sreči. Pregovor pravi: „V sili spoznaš svojega prijatelja“, včasih pa velja tudi: „V sili spoznaš svojega sovražnika.“ Vsi bomo enkrat prišli na vrsto, eni prej, drugi pozneje, eni manj, drugi več, nekako točno po velikosti pregrešnih jezikov. Bog nam naj zato odpusti naše griše za včasih dro nmav cdolge jezike.

Drugače pa živimo kar tako nekam naprej, niti ne umiramo niti se noče nihče ženiti. Da ni mrličev, smo veseli, da si pa nihče ne zrajta, da bi se oženil in stopil v

Pri nas na Koroškem

sladki zakonski raj, se nam pa zdi vendar malo čudno in naše dečle, še rajši pa naši publi, bi radi po dolgem času malo „zaplečvali“ in rajali, drugače bodo še skrnino dobili v podplate, naš pridni čevljar Luki pa bo cmav zaslužil.

Skoraj smo pozabili poslati Joškotu in njegovi sestrici k njuni poroki naše čestitke. Ker pa medeni tedni tudi še trajajo, upamo, da bodo naše zakasnele čestitke iskreno sprejete in da bodo še prodrle v Vajina nova domova. Tebi, dragi Joško, ki si bil in nam še boš ljub in simpatičen sosed, iskreno želimo, da bi bila vajina življenjska pot posuta z najlepšim cvetjem trajne ljubezni, zdravja in zadovoljnosti.

Z zimo in snegom se poslavlja tudi naš praznik kolin. Vseposod se spominjajo naše dobre gospodinje onih, „kjer nič ne cvili“, z več ali manj izdatnimi kolinami. Našim vrlim gospodinjam vsa čast in hvala z željo, da bi bližnje praznike Velike noči obhajali vsi v zdravju in v veselju!

DJEKSE

Sneg se taja, zima odhaja. Kakor povsod, je bilo tudi tukaj veliko snega. Djeksa posebnost so veliki snežni zameti ali zaspji. To pa vsled močnih vetrov ali viharjev. S Svinje planine vlečejo mrzli, severni vetrovi, in če je ravno nov, suh sneg, ga nanosijo silne množine.

Sredi februarja, 16. 2., se je vračal iz Velikova domov k Bobeku na Togánjah učenc glavne šole, Anton Unterberger. Togánje so večidel že v šent štefanski fari. Bobek spada še v dješko župnijo. Ravno te-

Rizling in Burgundec liter 13 šil. Pregrinjala šil. 16.70, 18.90, 19.90. Kuhinjske brisače šil. 6.50.

BRUNNER Celovec-Klagenfurt

daj je padel nov sneg. Tonej je nekaj časa gazil po visokem snegu, nazadnje pa je obnemogel. Obtičal je v snegu. Ni več mogel naprej. Prenočil je v snegu. Čudo, da ni zmrznil. Spal je celo noč. A malo je manjkalo, da se ni prebudit v večnosti. Zbudil se je v nedeljo dopoldne ob devetih, ko je sonce sijalo. Tisto jutro je bilo na gorah 7°C mraza. Velika sreča, da je ostalo to prenočevanje v snegu za Toneja brez hudih posledic. Ko se je prebudil, je čutil veliko žejo in lakoto. Nadaljeval je svojo pot proti domu. Tedaj je zapazil svojega mlajšega brata Pepeja. Naročil mu je, naj mu prinese velik kos kruha. Domači so najprej mislili, da je prenočil spodaj pri teti. A ko ga drugo jutro doli niso našli, so bili prepričani, da je zmrznil v snegu. Kakšno je bilo veselje, ko se je Tonej živ in zdrav vrnil domov!

BRNCA

Prejšnjo nedeljo, dne 9. marca, so nam preč. gospod župnik sporočili s prižnice imena novega „Cerkvenega sveta“ (Kirchenrat). Res, fejest moške so to in smo kar zadovoljni z njimi. Prosimo jih samo še to, da bi malo poslušali, kako lepo zvonijo zvonovi po naših sosednjih župnijah, tako na vzhodu kakor tudi na zapadu. Tudi g. župnik so gotovo že slišali te zvonove, mi pa imamo komaj en sam „klinkrlj“. — Ali ne bi bilo mogoče dobro in potrebno povprašati, kako so si mogli drugod take zvonove nabaviti? Ali so morda zadeli kakšen TOTO-12! Za nas bi bil gotovo najbolj primeren način nabiranja prispevkov za zvonove, oni, kakor se je obnesel v štebenski fari.

Pa še v št. lenartski fari naj bi vprašali, kako je mogoče, da tam plačujejo kar dva organista, medtem ko mora pri nas še enega samega plačevati uboga „Finanzkammer“ (finančna zbornica). O cerkvenem davku pa kar vsako nedeljo slišimo.

Gotovo ste že tudi slišali ali pa čitali o igralski družini pri nas na Brnci. Kakšno društvo naj bi le bilo to? Kje pa je „Dobrač“ ostal? Povedati vam hočemo, da so

tudi naši otroci tam zraven, pa vendar... In tako hudo je z nami „razdirači“.

RINKOLE

„Nesrečna zima mrazi me in dolgo proč ne spravi se,“ tako jadikujemo. Res, malo je delavnih ljudi na kmetih, sedaj pa še ta vrazja zima. Ne moremo napravljati drv, ki jih povsod primanjkuje, četudi smo obdani od samih gozdov. Celobakelj ne moremo nacepiti. — Sicer pa ta tradicionalna navada na veliko žalost umira tudi v tako ponesnih Rinkolah. Še pred par leti smo mogli — kot še nikdar prej — naštet na veliko sobto 48 bakelj. Bog daj, da bi ta veličastna navada ne izginila. Kdo daje Veliki noči ves ta sijaj in to veličastvo?

Se je čas. Rinkoljani naj tudi letos in še naprej prižigajo baklje, zraven pa naj pokajo topiči. Toda tudi to zadnje, največkratnejše, umira. Pri tem pa je več vzrokov. Ko pridejo namreč „ta vesevi petlarji“, kakor pravimo zbiralcem denarja za smodnik — in to so navadno vaški fantje — se marsikdo pred njimi umakne, se skrije. Ako pa se ne skrije, pa jim stisne komaj kak šiling, toliko, da se znebi teh petlarjev. In kakšen je končni uspeh tega? Denarja je nabranega malo, smodnik pa je drag in fantje so nevoljni in pravijo: „Se ne izplača zbirati.“

Zeleti bi bilo zato, da vsak gospodar daruje vsaj za 1 kg smodnika. Gospodinje pa naj kurje in putrove darove privlečejo na dan. Pa se ja letos ne boste pustili „strucati“ od Večanov, kjer poka, kakor bi se Peca podirala. Kaj pa bodo dobrodušni šmihelski kaplan rekli, če ne bo na Veliko soboto: pum bum bum činlin, ko bodo prišli blagoslavljat velikonočna jedila. Celozimo se gospod trudijo, da hodijo k nam maševat, zato jim bomo pa za blagoslov letos prinesli nekaj klobas. Priti pa morajo g. kaplan!

Še druga težkoča je pri streljanju. Marsikdo se rad umakne temu delu. Res ni prijetno, težko je to delo. Če pa vsi fantje dobro poprimajo, in še kdo drug pomaga, če ga veseli, bo pa šlo. Tudi nekaj več mošta za trud fantom ne bo odveč; saj se zaradi tega nobena kmetija ne bo podrla. Kaj pravite k temu: Rižnarjev, Zgonc, Hribernik, Kajžar, Kronjnik, Plesl in še Robjan? Torej vse v božjo čast, saj za to so bili Rinkoljani vedno pripravljeni kaj žrtvovati in prepričani smo, da bodo letos odstranjene vse napake. Tako bo več dobre volje in bo pokalo kot še nikdar. Strucat se pa že ne damo, salamensko, da nel!

KLANCE

Zopet smo imeli pri nas v nedeljo, dne 30. marca, igro. Naša igralska skupina je nadaljevala z delom in se je spet dobro postavila. Skrbni nas, kako bomo spravili skupaj denar, ki ga rabimo za popravilo in elektrifikacijo naše cerkve. Zato je bil tudi dohodek na tej prireditvi namenjen za cerkvene potrebe.

Kljub slabemu vremenu je bila dvorana polna in nihče se ni kesal, da se je potrudil na igro. Vsak je daroval po svojih možnostih za dobro stvar. Vrh tega pa je vsak odšel zadoščenjem, da je doživel lep popoldan. — „Genovefa“ je igra, ki so jo starejši že svoj čas videli na sosednih odrih. Z mlajšimi vred, ki so jo prvič videli, pa so jo doživeli na novo tudi starejši, saj so jo gledali sedaj z zrejšimi očmi.

Do uspeha so posebej pripomogli igralci, ki so igro res dobro podali. Naj omenimo le Kavhovo Reziko in Rahornovega Hanzeja, ki sta v glavnih vlogah za naše razmere res mojstrsko oblikovala grofa in grofico. Najbolj pri srcu nam je pa bil še ne petletni Hanzej Urank, ki je tako živo, pristno in korajžno podal vlogo otroka, da so stopale mamicam res solze v oči.

Želimo prirediteljem tudi v naprej uspeha pri njihovem delu za dobro stvar in upamo, da nas bodo kaj kmalu spet razveselili z novo prireditvijo.

DARUJTE ZA TISKOVNI SKLAD

Med drugimi je darovala za tiskovni sklad „Našega tednika“ znesek 20 šil. Helena Karničar iz Kort. Prav iskrena hvala z željo, da bi našla čim več posnemalcev.

Premoženje za naše bralce

Današnji številki „Našega tednika“ je priloženo vabilo, ki more biti za Vas izredno važno. Zato Vam priporočamo, da si to prilogo dobro ogledate in jo preberete. V njej boste našli možnost, da dobite pri malo sreče zneske: 1 milijon, 300.000, 150.000, 140.000, 130.000, 120.000, 100 tisoč itd. itd., skupno preko 34 milijonov, katere vsota bo izžrebana v 54. avstrijski razredni loteriji. Današnja priloga (z naročilnico, na katero ni treba prilepiti znamke) splošno znane bančne hiše Schelhammer & Schattera vsebuje vse, kar je za Vas važno in potrebno, da veste pri naročilu. Priložnost za srečo je samo enkratna. Mislite pa na to: **BREZ SREČKE NI DOBITKA.**

ZDRAVILIŠČE NEYDHARTING

Kneippovo kopališče Aspach na Zg. Avstrijskem uporablja že več let za zdravljenje neydhartinske barske zemlje (Moor-schwebstoff). Zaradi velikih uspehov v tem zdravilišču je začelo sedaj tudi znano salzbursko Kneippovo zdravilišče Bad Goss Gmain uporabljati neydhartinsko barsko zemljo. Ker ta zemlja nima nikakih primesi, ampak je popolnoma naravna, odgovarja njena uporaba popolnoma zamisli Kneippa.

SELE

Če iz Obirske prekoračiš šajdo in te vodi pot navzdol, te že od daleč vabi Trklova gostilna, da se v njej okrepčaš. Če pa prihajaš iz Šmarjete ali Apač skozi Homeliše v Sele, moraš pri Trklu zaviti proti zapadu in morda pri tem tudi zaviješ v Trklovo gostilno. Tudi za izletnike, ki se hočejo povzpeti na Obir in raz njega uživati krasen razgled še daleč preko Podjune, je Trklova hiša prenočišče in izhodišče.

V tej hiši je nad 40 let gospodinjila Marija Rakušek roj. Ogris. Po vojni je izročila kuhalnico mladi snahi, sama pa je še tudi pomagala, kjer je mogla. — Pred dvema letoma si je zlomila nogo in po vrnitvi iz sanatorija je le bolj težko hodila. Jeseni ji je umrl mož Štefan, koncem decembra pa jo je zadel mrtvoud in priklenil na bolniško posteljo, dokler je dne 23. marca ni rešila smrt. Dopolnila je 72 let, na praznik Marijinega oznanjenja smo jo položili v grob ob stran njenega moža.

Veliko ljudi jo je spremilo na zadnji poti, dokaz, kako je bila pokojnica splošno priljubljena. Bila je močna in veri, junaška v trpljenju in blaga dobrotnica revežem. Kar milo nam je bilo pri srcu ob nagrobnici: „Vigred se povrne“ — pri besedah, „da prijateljce sem nazaj nikdar več ne bo.“ Preostalim naše sožalje, rajni blag spomin!

Kupujem vsake vrste starega železa, kovine, kosti, cunje in papir, vse po najboljši ceni. Pridem prevzemam na dom. Vsak naj ima pripravljeno, kar hoče oddati. Ako hoče kdo kaj oddati, na sporoči na moj naslov:

Piuk Valentin

VELIKOVEC-Völkermarkt 2-Malgasse 23.

ŠT. JAKOB V ROŽU

(„Počeni prstan“.)

Naša mladina je pod vodstvom prečastitega gospoda Zaletela Vinka kar v dveh garniturah na odru. Mlajši prikazujejo prelepo pravljico igrice „Sneguljčica“, starejši pa nastopajo v resni igri „Počeni prstan“. Igro je po katoliškem pisatelju Reimmichlu priredil v slovenskem prevodu preč. g. Vavti, selski župnik, in presadil nje- no dejanje na koroška tla.

V šestih presledkih se igrsko dejanje zapleta in razpleta med nežno-lepo ljubeznijo Jerce in Toneta na eni in zlobno maščevalnostjo stare Derneljke na drugi strani; okvir mu je najprej naša Koroška, nato sv. Višarje in še Tirolska.

Igralci so se lepo vživeli v svoje vloge. Naj jih imenujemo kar po parih: Jerca in Tone, Barba in Jok, Lenart in Derneljka pa še ostali z malim, prisrčnim Frančkom

(Nadaljevanje na 7. strani)

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!

Našim gospodinjam

Velikonočne potice

Testo za potice: Na vsak kilogram moka vzamemo 1 do 4 rumenjake, 3 dkg kvasa, 8 do 20 dkg maščobe (surovo maslo, kuhano maslo ali margarina, kar pač imamo), 5 do 10 dkg sladkorja, nastrganih lupin ¼ limone, 2 žlici ruma ali žganja, žlico soli in potrebno količino mleka. — Testo moramo dobro stepati, da se loči od kuhališnice in sklede. Testo napravimo bolj mehko, ne pretrdo. Lepo pokrito testo denemo vzhajati na topel kraj. Ko testo vziđe, ga še enkrat stepemo, pokrijemo in ko spet vziđe, ga denemo gotovo količino na z moko potresen prt in razvaljamo za pol prsta debelo, namažemo z nadevom, trdno zvijemo in denemo v model. Ko zopet vziđe, denemo v peč in spečemo. Na pol pečeno potico namažemo zgornj s surovim maslom in nato do kraja spečemo. Jajčnih beljakov v kvašeno testo ne damo, te porabimo pri pravi rezancev.

Orehov nadev: 1 liter zmletih orehov poparimo v tri osminke litra zavretega mleka ali sladke smetane. Primešamo 20 do 25 dkg sladkorja, 1 zavitek vanilijevega sladkorja in 4 žlice z rumom napojenih drobtin.

Orehov nadev s strdjo: Zavrnemo ¾ kg strdi, 20 dkg sladkorja, 5 dkg surovega masla. Pustimo vreti par minut, potem odstavimo in primešamo 1 liter zmletih orehov, ¼ l mleka, 4 žlice z rumomo ali žga-

njem napojenih drobtin, nastrganih lupin ½ limone in ½ kavine žličke cimeta.

Vzhajano testo razvaljamo, namažemo z nadevom in potresemo še s ½ litra zmletih orehov. Trdno zvijemo, denemo v model in ko spet vziđe, spečemo. Ta potica je šele prav dobra, ko je 14 dni stara.

Makov nadev: V ½ litra vrelega mleka zakuhamo malo več kakor ¼ litra zmletga moka. Pustimo vreti ¼ ure, potem odstavimo in primešamo 10 dkg surovega masla, 20 dkg sladkorja, par žlic drobtin, 2 rumenjaka in zavitek vanilijevega sladkorja.

Nadev iz rozin. Umešamo ¼ kg surovega masla, 3 rumenjake, 20 dkg sladkorja in 1 zavitek vanilijevega sladkorja. S tem namažemo razvaljano testo in potresemo 1 kg prebranih in opranih rozin.

Cimetov nadev: Umešamo 1 kg surovega masla, 4 rumenjake in 25 dkg sladkorja. S tem namažemo razvaljano testo in potresemo z zmletim cimetom.

Nadev iz bučnih jedrc: Bučna jedra zluščimo in v peči posušimo. Potem jih zmeljemo kot orehe. Zakuhamo jih v vrelo mleko in pustimo vreti ¼ ure. Odstavimo in ko se maslo shladi, primešamo par žlic surovega masla, par žlic z rumom ali žganjem napojenih drobtin in sladkorja po okusu. Pridenemo tudi nastrganih limonovih lupin.

Pred velikonočnimi prazniki

(Šolska naloga v gospodinski šoli v Št. Rupertu.)

Topli, božajoči sončni žarki so polagoma odlizali sneg. Mlada yesna-pomlad je razgrnila svoje peruti in je priplavalala s svojim sladkim vonjem cvetlic in z milim petjem ptičic v naše doline.

In v ta najlepši čas božje narave bodo spet zadoneli veseli velikonočni zvonovi in naznanili velikonočno vstajenje Zmagovalca nad peklom.

Skrbna gospodinja bo že zgodaj mislila na ta praznik. Uredila si bo dnevni red tako, da bo že kmalu uvrstila med svoje delo pospravljanje in čiščenje doma. Z dobro voljo in ljubeznijo bo tudi vse domače zaposlila pri delu. Z veseljem ji bodo prihiteli na pomoč. — Vse delo naj uredi gospodinja tako, da ji bo ostalo za veliki tedni samo pripravljanje na praznik sam.

VÖLKER MÖBEL

Kuhinje, jedilnice, spalnice in oblaženo pohištvo v bogati izbiri na obroke in kreditne pole (Hausratkreditschein). Celovec-Klagenfurt, Villacherring 47

Gotovo je največja skrb vsake gospodinjke peka. Vso skrb in ves trud posveti šarteljni, ki ga bo nesla na veliko soboto k žegnju. Samo da je lep in visok, pa ji ni nobena težava pretežka, saj je potem napolnjeni jerbas njen ponos in veselje.

Čas beži in nikoli ne obstoji, tako se tudi dnevi velikega tedna hitro stekajo k koncu. Gospodinja naj ima tedaj že vse pripravljeno za praznike, samo najnujnejša opravila jo še čakajo. Njene misli pa se že odtegujejo posvetnim stvarim in se potaplja v bridko trpljenje Križanega in Njegove žalostne Matere. Kako lepo je in ima tudi velik vzgojni pomen, če gre mati s svojimi otroki molit k božjemu grobu, jim tam razlaga trpljenje Kristusovo in spoštljivo poljubi Njegove svete rane. Otroci jo bodo v vsem posnemali in kako neizbrisni spomini jim bodo ostali na ta obisk v cerkvi. Tako se bo gospodinja telesno in duševno pripravila na veliki praznik. Poskrbi pa naj gospodinja tudi, da vsi člani družine opravijo svojo velikonočno dolžnost, da bodo tudi njih duše vstale z božjim Zveličarjem.

Približala se je že velika sobota. S kakim veseljem bo prinesel tvoj malček blagoslovljeni ogenj. Ves rdeč je v obraz, ko pri-sopiha v sobo. Na tem ognju boš skuhalo meso in jajca za žegen. Pri skladanju v jerbas razloži otrokom, da pomeni šartelj trnjevo krono Zveličarjevo, pirhi krvave kaplje in hren žeblje. Tudi črnega kruha ne pozabi dati v jerbas, da ga dobi živina.

Dan se je že nagnil in vsa družina s hrepenenjem pričakuje velikonočnega jutra. Blesteča jutranja zarja naznanja Gospodov dan — dan vstajenja. Veličastno zvonjenje vabi ljudi k vstajenju. Družina stopa zbrano k procesiji. Zvonjenje se razliva čez vstalo naravo in boža zelene klice, ki se zlivajo že v stebelce in hiti dalje ter sega globoko v človeška srca in vodi misli k Najsvetejšemu. Bandera vihrajo v vetru in plapolajo z radostnim petjem, ki se dviga iz veselih grl pevcev. Po dokončanem opraviilu se vrača družina, napolnjena z najlepšimi občutki Velike noči domov, kjer jo čaka že dolgo zaželjena, blagoslovljena jed.

Posebno zadnje dni pred praznikom ima gospodinja mnogo opravka in dela, a kljub temu naj ohrani vesel in veder obraz, kajti od nje je odvisno razpoloženje vse družine. Blagoslovljeni so spomini na tako preživete praznike.

Mak Micka, Globasnica.

Celovski sejem

Priprave za 1. koroško razstavo zadovoljivo napredujejo, četudi poteče termin za prijave razstavljalcev šele 31. maja. Vsi prostori na veseličnem prostoru so že od-dani.

Letošnja 1. koroška razstava bo v znamenju razstave lesnega gospodarstva. Dosedanje priprave kažejo, da se bo ta razstava posrečila v polnem obsegu. Saj je dospelo že veliko število prijav lesnih producentov in lesne predelovalne industrije. Pod predsedstvom komercialnega svetnika Max Hoferja je združenje obrtnikov lesne predelovalne obrti sklenilo, da priredi veliko kolektivno razstavo. Razstavljenih bo tudi več lesenih hiš v najmodernejši konstrukciji. Vodja zavoda za pospeševanje obrti, direktor Rascher, pa je izjavil, da prevzema zavod stroške za to kolektivno razstavo. Zavod bo med razstavo priredil tudi predavanje o gozdnem in lesnem gospodarstvu.

Poleg razstave o lesnem gospodarstvu pa bodo na 1. koroški razstavi še posebne razstave, med katerimi bo posebno zanimiva vrtnarska razstava.

AKO SO VAM POTREBNA KAKA POJASNILA, AKO VLAGATE PROŠNJO ZA PRISPEVEK IN PODPORO, OBRNITE SE ZA ZAUPANJEM NA ENOTNO ORGANIZACIJO SLOV. KOROŠKEGA KMETA, NA KMEČKO GOSPODARSKO ZVEZO.

Naslov je: Kmečka gospodarska zveza, Celovec, Viktringer Ring 26.

Kmetovalci - vaš sovražnik je toča!

Žalostno dejstvo je, da napravi toča vsako leto na Koroškem veliko škodo. — To nam potrjujejo zadnji dve leti, saj se je škoda po toči v letu 1951 v primeri z letom 1950 podvojila.

Posledice te škode, ki je bila v nekaterih okoliših katastrofalna, so kmetom dobro znane. Ako pa so bili kmetje, katerim je toča pobila žitna polja, zavarovani, so dobili v sorazmerju z višino vrednosti zavarovanja, polno povrnitev škode. Oni kmetje, ki niso bili zavarovani, pa so morali izgubo trpeti sami, kar je večkrat povzročilo velike težave v gospodarstvu, ker kmetje niso mogli plačevati redno socialnih dajatev, davkov, zaslužkov itd., kar vse je treba kljub škodi plačevati naprej.

Ugotovitev, ki jih je bilo mogoče zbrati na podlagi izkušenj v zadnjih letih, dokazujejo, da nastopa toča vedno bolj pogosto in da je tudi škoda, ki jo toča prizadeva, vedno hujša. Ker je bilo letos nekako nenormalno vreme, moremo sklepati tudi na nenormalno vreme v poletju, kar povečuje nevarnost toče. V zadnjih letih so izredno pogoste tudi spomladanske (april — začetek maja) nevihte s točo, kar povzroča veliko škodo že takoj spomladi.

Koroška je bila minulo leto zlasti hudo prizadeta po toči; saj je bilo prizadetih po toči bolj ali manj od 244 občin kar 51 občin, torej vsaka peta občina. V številnih slučajih je bila žitna letina popolnoma uničena.

Uničujoče nevihte so bile zlasti v okraju Feldkirchen v občinah St. Urban, Sittich in Waiern. Nadalje v okraju Celovec (občine Kotmara vas, Moßberg-Moosburg, Tigring itd.) in v okraju Velikovec, kjer so bile zelo hudo prizadete občine Vobre, Grebinj, Djekše itd. Močnejše so bile prizadete tudi številne občine v okrajih Krka-Gurk, Št. Vid na Glini in Volßperk.

Zlasti uničujoča je bila toča v območju občin Sittich in St. Urban, kjer je padala toča težka do 380 gramov in je razbila strehe, popolnoma pa uničila pridelke, da so morali podorati celo koruzo in krompir.

Ker je bila torej prizadeta po toči vsaka peta občina v deželi, je mogoče presoditi, kakšna je bila skupna škoda. Vsak pa more tudi presoditi sam, kaj je pomenila za veliko število kmetov ta škoda, ko zlasti niso pridelali nobenega žita.

Onim kmetom, ki so bili zavarovani, pa

je povrnil škodo zavod za zavarovanje proti toči in so tako brez posebnih težav preboleli izgubo pridelka. Vsi ti kmetje smatrajo kot nekaj samo po sebi razumljivega, da zavarujejo tudi v bodoče svoje pridelke proti poškodbam po toči.

Že po svojem značaju je kmetijstvo izredno podvrženo nevarnostim in velikemu riziku, proti kateremu se mora vsak kmet pravočasno zavarovati. Le tako more obvarovati pred izgubo svoje pridelke, s tem pa tudi znatni del svojih dohodkov. Kaj pa tudi koristijo kmetu vsi povečani izdatki za prvovrstno seme, za odgovarjajoče gnojenje, za zatiranje škodljivcev in plevela in dr., ako pa nato toča te pridelke v celoti ali pa deloma uniči? Zato pa je danes zavarovanje proti toči in plačevanje odgovarjajoče premije v vsakem kmečkem gospodarstvu ravno tako potrebno, kakor je potreben vsak drugi izdatek, s katerim hočemo povečati svoje pridelke.

Okopalnike in osipalnike, kultivatorje,

njivske in travniške brane

vedno in v dobri kakovosti dobavlja

KURT MARKTL & CO.

kmetijski stroji in nadomestni deli

Celovec — Klagenfurt, St. Peter, končna postaja obusa, Völkermarkter Strasse Nr 117.

Vsak kmet bi se moral zavedati, da ne bo mogel dobiti v slučaju poškodbe po toči nobene podpore in tudi ne znižanja davkov, ker za vse to ni na razpolago javnih sredstev.

Ni stvar samo velikih kmetov, ampak v še večji meri tudi malega in srednjega kmeta, da se zavaruje pravočasno proti poškodbam po toči. Saj prizadene malega kmeta taka škoda še vse bolj kakor velikega kmeta.

Zavod za zavarovanje proti toči (Hagelversicherungsanstalt) je kmečka ustanova, ki dela sporazumno s kmetijsko zbornico. Vsakemu kmetu pa je omogočeno zavarovanje, ker so premije po možnosti nizke. Ako je kmet zavarovan pet let proti toči in v tem času ni bil prizadet po toči, dobi pri nadaljnjem zavarovanju 10 odst. popusta pri plačevanju premij.

Zato kmetijska zbornica in vse kmečke ustanove priporočajo nujno vsem kmetom, da zavarujejo svoje pridelke pravočasno proti poškodbam po toči.

Kmetje, mislite na nevarnost po toči!

Zastopniki vseh zavarovalnih družb sprejemajo zavarovalna naročila za avstrijski zavarovalni zavod proti toči (Hagelversicherungsanstalt)

Licenciranje bikov

Urad koroške deželne vlade je odredil za licenciranje bikov v letu 1952 med drugim sledeče:

1. K pregledu je privedi vse nad 12 mesecev stare bike brez ozira na njihovo kakovost in rod. Ni pa treba privedi onih mladih bikov, ki naj pridejo na plemenski sejem.

2. Za one bike, ki so že bili licencirani, je treba prinesiti uradni pripustni list in skočni zapisnik. Ako ni mogoče predložiti pripustnega lista, je treba plačati celotno pristojbino, kakor pri prvem licenciranju.

Za bike, ki še niso bili licencirani, je treba predložiti rodovniške izvlečke ali pa hlevsko knjigo. K pregledu pa je prignati tudi one bike, za katere ni mogoče predložiti rodovniških podatkov.

3. Vse živali je prignati označene in tako, da niso v nevarnosti ljudje ali pa stvari.

4. Licenciranje bike je dovoljeno pripuščati samo pod pogoji, ki so označeni v pripustnem listu.

5. Pristojbine za licenciranje in skočno dovoljenje je plačati pri občinskem uradu. Pristojbino za pripustno dovoljenje je treba plačati samo pri prvem pregledu, za skočno dovoljenje pa prvič in pri vsaki obnovitvi. Pristojbina za pripustno dovoljenje je 10.— šil., za skočno dovoljenje pa 20.— šil.

Naknadno licenciranje je dovoljeno samo v nujnih slučajih in je treba za to plačati trikratne pristojbine.

6. Kdor ne privede bikov na pregled, bo kaznovan po določilih koroškega zakona o pospeševanju živinoreje.

SPORED LICENCIRANJ:

OKRAJ CELOVEC

7. april: ob 8. uri Kotmara vas, ob 9.30 Bilčovs,

ob 11. uri Škofiče, ob 12.30 Hodiče, ob 15. uri Ribnica.

8. aprila: ob 11. uri Medgorje, ob 14. uri Radiče.

9. aprila: Celovec-mesto (pri rejcih).

29. aprila: ob 8. uri Medborovnice, ob 9. uri Smarjeta v Rožu, ob 10.30 Borovlje, ob 11.30 Kožentavra, ob 13.30 Svetna vas, ob 15. uri Bistrica v Rožu.

20. maja: ob 8. uri Zapotnica, ob 10. uri Selekot, ob 11. uri Sele, ob 12. uri Terkl.

OKRAJ VELIKOVEC

4. aprila: ob 8. uri St. Jakob (Dünnwirt), ob 9. uri Ruda, ob 9.30 Spodnja ves, ob 11. uri Lipa, ob 11.30 Grebinj, ob 12.30 Dolgo Brdo, ob 13. uri Pustica, ob 15.30 Djekše.

5. aprila: ob 9. uri Tolsti vrh, ob 11. uri Vobre, ob 13. uri Lindenhof.

30. aprila: ob 10. uri Obirsko (Kovač), ob 11. uri Zel. Kapla (Ziv. trg.), ob 13. uri Bela (Golar).

OKRAJ BELJAK

23. aprila: ob 9. uri Beljak, ob 10. uri Rut (Mar.), ob 11. uri Malošče, ob 12.30 Rikarja ves, ob 13.30 Podkloster, ob 14.30 Dražče, ob 15.30 Čajna, ob 17. uri Plajberk-Rute.

24. aprila: ob 8. uri Jezernica-Beljak, ob 9. uri Vernberk, ob 11.30 Gozdanje, ob 13. uri Vrba, ob 14. uri Rožek, ob 15. uri St. Jakob v R.

OKRAJ ŠMOHOR

30. aprila: ob 8.30 Višprije, ob 9.30 Vasja vas, ob 10. uri Šmohor, ob 12.30 Brdo, ob 14. uri Borlje, ob 15. uri Sv. Štefan.

KMETOVALCI, kupujte kmetijske stroje in kmetijske potrebščine pri tiskarjih, ki oglašujejo v „Našem tedniku“!

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 5. strani)

vred. Mestoma bi si morda želeli manj čustvenosti in pretiranj v glasu in kretnji, kajti beseda in dejanje sama že vzbujata v občinstvu nenavadno sočustvovanje. In je res nenavadno, če zreš med igro solzne oči postavnih možakarjev in njihovo mično zadrego med odmori.

Igra sama je slavošpev zakonski zvestobi in je zapustila obakrat — igrali so jo predzadnjo in zadnjo nedeljo — močan vtis. Na veliki ponedeljek pa jo nameravajo ponoviti na odru v Ločah nad Baškim jezerom. Ne dvomimo, da se ji bodo divili Gornji Rožani in se bodo tako oddolžili po žrtvovanosti naše mladine in njenega voditelja.

GLOBASNICA

Naši občinski očetje so dne 9 marca obravnavali letni račun občine. V letu 1951 je imela občina 496.234 šilingov dohodkov in 496.155 šilingov izdatkov. Skoraj polovico izdatkov je občina izdala za popravo in zidavo šole v Globasnici. Med drugim je bilo izdano za šolo še 26.000 šil., za popravo občinskih potov in globaškega hudournika 24 tisoč, za občinske uboge okoli 5 tisoč in za gasilsko društvo 4 tisoč šilingov. Letni račun je bil občinskim odbornikom prebran in razložen. Ker se k debati nihče ni oglasil, oziroma nihče ni vložil kakšne pritožbe, je bil račun soglasno odobren.

Primerna darila za veliko noč kupite po najugodnejših cenah v trgovski hiši

Hans Thomasser

Beljak-Villach, Vidmannngasse 33
Velika izbira otroških vozičkov s 5 odst. popustom.

Med drugim so se občinski očetje posvetovali glede proračuna za leto 1952. Ker so izdatki za leto 1952 precej visoki, posebno za šolo, ki jo nameravajo še letos izgotoviti, je bilo sklenjeno, da se bodo na prihodnji seji posvetovali o povišanju zemljiškega davka.

Pretekli ponedeljek so se v občinski pisarni zbrali mandatarji občinskega kmečkega odbora, da izvolijo predsednika krajevnega kmečkega odbora. Ob navzočnosti predsednika okrajne kmečke zbornice so imenovani potrdili spet Kukmanovega očeta, Kordeža Stefana iz Mali vasi, za predsednika in kmeta Eržena Roberta iz Stebna za njegovega namestnika. Gospod Kordež je bil izvoljen na listi Kmečke gospodarske zveze in gosp. Eržen na listi Bauernbunda.

Za zapisnikarja je bil potrjen Raimund Greiner, kmet v Globasnici (KGZ).

Kmetje globaške občine (KGZ) izvolitvijo zadovoljni ter vsem trem k temu odgovornemu položaju iz srca čestitamo. Pre-

pričani smo, da bodo imenovani vse svoje zmoglosti in sile posvetili dobrobiti kmetijstva v občini Globasnici, brez razlike na politično pripadnost.

Čudno se nam zdi, ko za našega župana, gospoda Jožefa Elbe (KBB), pri tem ni odpadlo drobtinice. Sicer pa on itak že predseduje pomembnemu društvu, takozvani „Dorfge-meinschaft“. Ta, našemu ljudstvu tuja ustanova, si je zapisala na svojo zastavo „Heimische“ Volks- und Brauchtumspflege. Gospodje, ako mislite v naših slovenskih krajih iskati in gojiti nemški Volkstum in Brauchtum, potem bi samo lahko rekli, da ste zelo zašli.

Za nas vaše prireditve nikakor niso domače, marveč odtujujejo našo mladino našim lepim domačim običajem in navadam. Samo žalostno je, da so pri tem odtujevalnem delovanju v naših krajih gonilna sila učitelji in učiteljice, katerim v vzgojo naj bi bila izročena doraščajoča mladina.

Če že „moralna“ zahteva teh ljudi, nuditi soobčanom „izobrazbo“ in blagostanje, ne pozna meja, potem bi priporočali, da bi kar uprizorili n. pr. tečaje za pisanje na stroju in takšne o pravopisu. Kaj ne, dobra misel, gospod župan in gospod občinski tajnik?

Pred nedavnim so se vršile v naši občini volitve v občinski lovski odbor, za katerega je bila vložena samo slovenska lista.

ŽELEZNA KAPLA

Nenadoma je umrl Karl Havdej, nastavljenec v rebrški tovarni in hišni posestnik v Železni Kapli. Bil je mirnega značaja, ljubil je materini jezik, katerega se nikdar ni sramoval, in bil je veren katoličan.

Pokopan je bil ob obilni udeležbi znancev, prijateljev in sodelavcev pri Mariji v Trnju. — Žalujoci materi in družini naše iskreno sožalje. Pogreb je bil ravno na stanovski dan za fante, tako so fantje fare bili navzoči pri pogrebu sobrata, ki je nepričakovano prestopil prag večnosti.

Farna mladina v Železni Kapli priredi na Cvetno nedeljo v farni dvorani ob 12. uri (opoldne) igro-misterij: Spovedna molčečnost. Igro ponovijo na Velikonočni ponedeljek ob 12. uri v farni dvorani.

Red božje službe o Veliki noči bo sledeči: Na Krstnico se zbere farna družina ob 10. uri zvečer v farni cerkvi, kjer bodo najprej obredili velikonočne vigilije, okoli polnoči bo velikonočna sv. maša s skupnim sv. obhajilom farne družine, po sv. maši velikonočna procesija. Na Veliko noč jutraj ob 6. uri pri D. Mariji v Trnju velikonočna procesija in slovesna sv. maša.

Hvaležni smo sv. očetu za dovoljenje, da se sme velikonočno bogoslužje vršiti po starem redu res o Veliki noči.

bunkerju povešali glave. Od žalosti jim beseda ni mogla iz ust. „Ujet je najbrž Hanzej, da ga ni nazaj! Bridka bo njegova Velika noč! Ubogi brat!“ Tako in podobno se je skrivačem žalostno trgalo iz prsi.

Po dolini se na veliko soboto vse popoldne in še pozno v noč brnela in frkala motorna vozila policistov h Kališniku in v stran od njega. Tudi psi so se zdaj pa zdaj zapodili okrog Kališnikovega doma, cvilili in lajali, da je begalo še skrivače v bunkerju. Temna slutnja je klujuvala v njih, če niso gestapovci ujetega Hanzeja privlekli morda najprej k sebi h Kališniku, kjer bo ubogi fant v lastnem domu spodaj v kleti prestajal prvo mučeništvo... Morda bo na samo veliko nedeljo celo obešen pod lipo pred svojim domom... Ob takšnih mislih je fante spreletavala groza. Z grenkobo v srcu so v pozni uri, ko so po dolini in v daljavi že zagoreli velikonočni kresovi, potrli skrivači zaprli svoj bunker.

„Ne bo treba hrena k pičlemu žegnu, zadnji svinjski kosti, Hanzejeva izguba je dovolj pekoč hren!“ je zahlipal Foltej, ko je odprl vratca štedilniku, v katerem je jokalo sveže poleno, ki ni maralo zavreti vode, da bi se jim skuhal žegen.

Peter je slonel za mizo. Obraz si je zagrebel med dlani. Zdaj pa zdaj je smrknil v tihiem joku za dragim bratom. Molitvenik in rožni venec, ki sta bila pod njegovimi lakti, sta bila vsa roсна od solz.

Lipej je sedel na pogradu in si zdaj pa zdaj šel z roko čez oči in čelo. Tudi njemu se je trgalo srce. Izgubili so Hanzeja, živahnega, zgovornega Hanzeja, ki je z vsemi bil ena sama dobra duša.

Nič niso večerje pripravili. Tudi radia

STRPNA VAS

V soboto, dne 5. aprila t. l., promovira na graški univerzi g. Francej Krajger doktorjem vsega zdravilstva. Mladi gospod doktor je doma iz Strpne vasi iz znane Krajgerjeve družine. — Doktorantu tudi mi prav iskreno čestitamo ter mu želimo čim več uspeha pri vsem njegovem delu.

RIED V ZG. AVSTRIJI

Od l. 1949 so stalno zginjali na pošti v Riedu paketi in tudi ameriška pisma s prilogami. Poštni adjunkt Johann Aigner, njegova žena in sin, tukajšnji pismonoša, so v preiskovalnem zaporu tukajšnjega okrožnega sodišča. Stari je nakradel za 40.000 šil. tekstilij in hrane. Stiri tovrstne avtomobile, so rabili, da so tatinsko skladišče prepeljali na varno. Poštni upravitelj je bil od prizadetih večkrat obveščen o nerednostih, pa je trpel, da se je to nadaljevalo. Ker je bilo v nekdanjem IRO taborišču mnogo Slovencev, naj se z eventualnimi dokazili javijo državnemu tožilstvu (Staatsanwaltschaft) Ried i. T. Na naslov popolnoma žadostuje. Baj je tudi v Linzu zginilo priporočeno amer. pismo v rokah nekega uradnika, ki je prejeto potrdilo kar sam potvoril, pismo s prilogo pa zadržal.

O pokvarjenosti nezrelih fantalinov priča drug slučaj iz bližnje okolice. Ko so pri kartah svoje groše zaigrali, je eden, sin železničarskega progovnega delavca, ponoči udrl v železniško blagajno, kjer so ga zalotili. Ni imel sreče; saj je bil v blagajni samo 1 šil.

RADLMAYR

Beljak-Villach, Postgasse 3
Preproge, pregrinjala, blago za pohištvo, posteljina in namizni prti.

Pred tatovi niso varne niti rakve, kot to kaže slučaj dveh oskrujenih graščinskih grobnic v Sp. Avstriji. Tatovi so odnesli kovinaste rakve.

Poleg teh manj razveseljivih novic imamo pa tudi jako spodbudne. Tako n. pr. je tukajšnji simfonični orkester priredil kar dvakrat Mozartov „Requiem“, kar je za to malo mestoce (10.000 duš) vse hvale vredno.

Na lanskem ridskem velesejmu je vzbujal splošno pozornost fakir Rayo. Sedaj gostuje v Strasbourg (Francija) z izredno uspešnim programom.

V Zg. Avstriji je bilo l. 1951 pobranih 1.212.884.— šil. kot posebna pristojbina (kulturni groš), ki se pobira od kino vstopnic. S tem denarjem razpolaga deželna vlada. V Zg. Avstriji so podeželska mala gledališča prejela iz tega fonda 29.100 šil. Ali slovenska gledališča niso ničesar dobila od koroške deželne vlade? To bi nas zelo zanimalo!

FOTOHAUS Schmaus

Celovec-Klagenfurt, Heiligengeistplatz 1
Specialna trgovina za fotomaterije. Fotografski aparati in filmi v največji izbiri.

Poročali smo že o največjem avstrijskem zvonu (pumerici), ki je bil ulit v Zg. Avstriji in je sedaj prepeljan na Dunaj. Bo še mnogo vode steklo po Donavi, predno bo visel v zvoniku sv. Stefana. Sedaj visi na provizoričnem železnem ogrodju, kar na dvoru poleg cerkve. Pripomnimo naj, da bodo glavna cerkvena vrata za cerkev sv. Stefana (višina 4,5 m) izdelana v Gradcu iz slovenske hrastovine.

Ker smo svoja opažanja raztegnili do Dunaja, naj še malo pogledamo, kaj je posebno novega okoli nas.

V Solnogradu so z izrednim zanimanjem zasledovali špionažni proces proti nemškemu državljanu Silomonu. Vohunil je v korist Češke, kot smo to brali svoj čas o nekem angleškem častniku in podčastniku. Silomon pa ni bil noben Salomon in ameriško vojno sodišče mu je preskrbelo prosto stanovanje in hrano v „lukuji“. Visoki krogi pa so zgubili na ta način enega „svojih“ znanih.

Velika sreča se je nasmejala nekomu šolarju v Taxenbachu na Solnograškem. Našel je „šac“ — skoro 1 kg zlata v gozdu pod drevesom. Zlato je ležalo gotovo že 100 let tam. Pošen najditelj je bil nagrajen. Dobil je polovico od izkupička 22.647.— šil. Ostalo polovico je dobila uprava nadškofijskih posestev, kot lastnica dotičnega gozda.

Dne 26. februarja t. l. so na štajerskem našli v neki duplini ustreljenega moškega. Oblasti domnevajo, da je to Jakob Pohl, ki je l. 1950 poskusil izvršiti atentat na jugoslovanskega atašea Močnika v vlaku blizu Lipnice (Leibnitz).

Zvedeli smo, da bodo oficirji bivše jugoslovanske kraljevske vojske dobili sedaj za ostale plače, ki so jim bile za časa nemškega vojnega ujetništva zadržane. Vsote so izdatne. Bivši stotniki n. pr. bodo prejeli preko 1300 dolarjev. Izplačila bodo posredovala ameriška vojna sodišča.

Končno naj omenim, da se slinovka in parkljevka še vedno širi. Že 263 občin je okuženih. Tudi na Solnograškem se je že pokazala. Kmetje so premalo disciplinirani. Vse mogoče trgovine, gostilne in sosede obredejo in šele potem javijo oblastem to kugo. Inozemstvo je postalo pozorno na to. Kanada je prepovedala doseljevanje iz okuženih krajev.

D. P. bolnico je obiskala jugoslovanska repatriacijska komisija v spremstvu ameriškega uradnika.

METOD TURNŠEK:

Sveta si, zemlja domača!

Na veliki petek ponoči je Hanzej moral na pot k svojim znancom, štirim kmetom izven selske župnije, da bi se za praznike spomnili skrivačev z darovi. Že od vsega pričetka, kar so fantje bivali v bunkerju, so jim ti gospodarji šli na roko. Hanzej je v prejšnjih, mirnih časih imel z njimi ugodne kupčije.

Peter je ob odhodu Hanzeju strogo zaščel, naj bo na moč previden. Nikomur drugemu se ne sme izdati smot le onim štirim gospodarjem in še pri teh naj skrbno potipa, če so še zanesljivi. Drugim domačim naj se ne kaže! Točno naj se vrne! Na dogovorjenem mestu blizu Kort ga bosta čakala Foltej in Lipej, da mu bosta pomagala nesti. Orožja tokrat niti ne kaže nositi s seboj...

Luna je že nizko lezla na zapad in kravo rdela, ko sta Foltej in Lipej na dogovorjenem mestu že dolgo čakala. Nemirno sta se prestopala, ob slehernem večjem pišu nočnega vetra sta se splašila in umaknila v goščo. Hanzeja pa ni hotelo biti od nikoder. Ali ga je nemara kdo spoznal in izdal? Ali so ga zajeli kje policisti in je padel v njihove kremplje? To bo Velika noč, grenka ko pelin, če ga ne bo! Budno sta se ozirala naokrog, pozorno prisluskovala, če morda le kod že prihaja... In ga ni bilo.

Veš dan, vso veliko soboto, so fantje v

se niso dotaknili, samo večerno molitev so opravili, ta večer kar kleče ob pogradih. Očenaš za Hanzeja je bil poln vzdihov in solz.

Noč velike sobote se je nagnila že v sve-to jutro velike nedelje, ko je nenadoma zunaj bunkerja nekaj trdo udarilo. Fantje na pogradih so se stresli, prebudili, od strahu drveneli. Preplašeni so pridrževali sapo in čakali, kaj bo. Mar so sredi noči tudi nje zasledili že gestapovci...

Še en udar na bunker... Skoz smrekov parobek zunaj in skoz dimnik v bunkerju je zazvenel radosten glas:

„Mrzla voda, fantje! Veselo veliko noč!“ Bil je Hanzej.

Kot bi trenil, so vsi trije poskočili s pogradov in hiteli, kateri mu bo prvi dvignil pokrov. Peter je bil najurnejši. Ko je zagledal brata, je napol radosten, napol jezen siknil:

„Da bi te šent! Kaj nam vendar delaš toliko skrbi in žalosti! Čemu te ni bilo nazaj že drevi? Koliko strahu in trpljenja zaradi tebe!“

„Dragi moji,“ se je smehljaj Hanzej, „žegen se počasi kuha in peče! Saj sem priganjal, ali dečve so mi na vsak način hotele pobarvati še pirhe. Tu jih glej, Peter!“ Hanzej je že segal v žepe, kjer je imel opravljene posebne darove. Vreča velikonočnih darov ob nogah se mu je pri tem zvrnila.

„Ne tu, boš pokazal spodaj! Hitro noter!“ je prestregel brata Peter in z eno roko povlekel zvrnjeno vrečo, z drugo pa Hanzeja.

Z žarečim obrazom se je Hanzej spustil spet k svojim v podzemski dom. Foltej in

Lipej sta ga od same radosti nekajkrat po hrbtu z roko oplazila. Samo da se je vrnil, vrnil dragi jim drug! Hanzej je moral dolgo in široko poročati o svoji poti, zlasti o dečvah, o vsaki posebej...

Medtem se je zunaj že naredil dan, lep kot bi bil prvič ustvarjen. Radostno ptičje žvrgolenje se je skoz parobek in dimnik razlegalo celo v bunker. Fantje so svojo votlino odprli in se praznično oblečeni napolnili h kapelici k „maši“, seve, k tako imenovani „suhi maši“. Vsakdo je sam zase tiho izmolil iz molitvenika mašne molitve. Pa tudi za svoje dobrotnike so molili, za „dobro dušo Smrtnika“, za gospodarje na Obirskem in v Kortah. Za dečve, drage dobre dečve, ki so se jih spomnile s posebnimi pirhi, pa je srce še najbolj vzplamtelo v vse dobro jim želeči ljubezni...

Po „maši“ so se skrivači zbrali za mizo v svojem bunkerju. Velikonočni „žegen“ je bil bogat in okusen. Najdražji so jim bili pirhi, ki so jih darovale ljube dečve. Oči so jim jih s spoštovanjem objemale in božale. Bila jih je prava lepota. Na enem je bilo vrisano srčece in napis koroške narodne: „En mav čez jizaro“, drugega je krasil križ z venčkom rož in začetek pesmi: „Pojdaj v Rute“, na tretjem je kikirikal petelinček. Od kljuna se mu je vil napis: „Slovenski smo fantje, pri Dravci doma“. Na četrtem je bilo zaklano jagnje in zastavica. V zastavici je bilo sveto ime IHS. Pod jagnjetom je stalo vabilo: „Vstani, bori narod moj!“

„Presnete dečve, znajo pa, znajo!“ je bil Lipej kar očaran. Tudi drugi so občudovali in hvalili.

(Dalje prihodnjič)

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

6. aprila: 7.15 Verski govor — Poje kvartet „Slavček“ — 7. aprila: 14.30 Teden in mi. — 8. aprila: 14.30 Zdravnik — Ustoličenje koroških vojvod (IV. del). 18.30 „Pravljice, ki so in niso pravljice...“ (glasbena oddaja). — 9. aprila: 14.30 Za podeželje. — 10. aprila: 14.30 „Bodi človek!“ — 11. aprila: 14.30 Iz svetovne literature. — 12. aprila: 8.15 Iz slovenske literature. 18.30 Jaka Špicar: Zvonovi so se vrnili (oddaja v narečju). — 13. aprila: Verski govor — Velikonočne pesmi (poje mešani cerkveni zbor iz Šmihela pri Pliberku.)

LJUBLJANA (val 202,1, 212,4, 327,1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327,1m oddaja za inozemstvo.

3. aprila: 14.00 Jezikovni pogovori. 14.10 V pesmi in plesu. 18.15 Skladbe, izvaja pianist Marijan Lipovšek. 20.15 Slavni pevci pojo. 21.20 Slovenske narodne. 4. aprila: 12.00 Slov. orkestralna glasba. 13.00 Iz tehnike in znanosti. 14.00 Melodije po

„Hiša malega človeka“ dobavlja najugodnejše radio-aparate, elektro-material
RADIO SCHMIDT
Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstr. 22

okusu. 18.40 Veseli slovenski napevi. 21.20 Slov. komorna glasba. 5. aprila: 12.00 Operna glasba. 14.30 Vaški kvintet. 16.00 Arije. 17.30 Slov. orkestralna glasba. 18.30 Narodne pesmi. 20.15 Vurliške orgle.

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri.
Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“.

NEW-YORK

(val 19, 25, 31, 49, 251 in 379 m)
Oddaje vsak dan ob 18.—18.15 in od 19.30 do 19.45 (samo val 379).

GLEDALISCE

Začetek ob 20. uri

3. aprila: „Hochzeitsreise ohne Mann“, veselo-igra v treh dejanjih.

4. aprila: „Die leichten Herzens sind“, prvič, tri dejanja.

5. aprila: „Die drei Musketiere“, romantična opereta.

ob 20. uri: „Die drei Musketiere“.

janjih (enotne cene po 5 šil.)

ob 20. uri: „Die drei Musketiere“.

RADIO TRST II

306,1 m ali 980 kc sek

Dnevne oddaje: 7.15—8.30 11.30—14.30, 17.30—24.00. Ob nedeljah: 8.00—24.00. Poročila dnevno:

Elektro-Rauter, Beljak-Villach

Instalacije, svetilke, električni štedilniki, radijski aparati, električne naprave, hladilniki.

URADNE OBJAVE

Cerkveni prispevki

„JAVEN POZIV“

Vse katoličane, ki so dolžni plačevati cerkveni prispevek, pa ga za 1. četrletje 1952 (zaključeno 1. marca 1952) še niso plačali, pozivamo, da v opominjalnem roku treh tednov, ki se začne 1. aprila 1952, brez nadaljnjega poziva plačajo svoj prispevek do 21. aprila 1952 pri pristojnem župnem cerkvenem svetu in da pokažejo ob enem svoj davčni predpis ali mezni izkaz. — Cerkveni prispevek je po zakonu dolg, ki se mora plačati in Cerkev nima dolžnosti, da bi ga po svojih organih pobirala. Ako prispevek ni plačan, je dovoljena pravna pot. Organi, ki pobirajo cerkveni prispevek, uživajo pravno varstvo in imajo pravico, da zaračunajo pobiralno pristojbino 1 šilinga.

Finančna zbornica krške škofije
Celovec, Mariannengasse 2

KARL PUTSCHER
konjski mesar

Celovec
Pischeldorferstr. 12
Telefon 15-22

Prevezemo tudi za-
varovane konje. Če sila,
koljemo podnevi in
ponoči.

Najboljši in obširni

NEMŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR

dobite pri upravi „Našega tednika“,
naročite takoj, ker je zaloga majhna.

MOSKE SRAJCE

Gloriett-srajce

Polo-srajce, polo-bluze v modernih krojih

Grüner

Celovec-Klagenfurt

HANS GRABNER

Celovec-Kanaltaler-Siedlung, Baumbachpl. 1
Parfumerija, papir, toaletna, pralna in čistilna sredstva, vata, obveze, šolske in pisarniške potrebščine.

AVTOMOBILISTI
POZOR! NOVOST!Garaziranje,
pranje, čiščenje

Šamponiziranje, oljenje i. dr. pri Automarkt
v Celovcu-Klagenfurt, Villacher Straße 141
(Schattenhof) ODVOZ in DOSTAVA! Nimate časa? Pokličite le Klagenfurt 47-34. Odpeljemo Vaš voz v service in ga v najkrajšem času spet vrnemo.

Warum
hackt man den Schinken

für kleine Kinder? Nun, damit ihn die
Magenäfte besser durchdringen können.
Dann hängt die leichtere Verdauung
ab. Auch pure Milch, die sonst
in grobe Klumpen gerinnen würde,
muß durch das Mischen mit Kathreiner
in feste Flöckchen gehandelt werden.

darum ist er so gesund der...

Kathreiner

Kupujem uporabljivo železo — staro železo — razne kovine — cunje — star papir — kosti — ščetine

G. FRICK

Celovec-Klagenfurt, Salmstrasse 7

40 let največja
zgornje-koroškega
krovskega podjetja

Georg Götz BELJAK-VILLACH

50 let eternita

krovni material, obloge za stene
in pohištvo

SULFONAMIDI PROTI OČESNI
BOLEZNI

Zdravljenje s sulfonamidi, ki jih zadnje čase mnogo uporabljajo v zdravilstvu, je zelo uspešno tudi v zdravljenju takozvane egiptovske očesne bolezni ali trahoma. Sulfonamide so uporabljali pri 3.900 bolnikih in pri večini teh z velikim uspehom.

NOVOST V STEKLARSTVU

Neka britanska tvrdka je izpopolnila nov proces za vlivanje zlata v steklo. S tem sistemom je mogoče na primer izdelovati kozarce in čaše iz stekla, katerega zunanja površina je iz zlata in se na njo lahko tudi vrezuje.

Predno raztopijo v steklu zlato. segrejejo po tem postopku, ki ga držijo v največji tajnosti, steklo skoraj do temperature, ki je potrebna za vlivanje.

KAJ JE PRAVIČNOST?

Bilo je začetkom šolskega leta, učenci se niso mogli pivačiti temu, da morajo spet mirno sedeti v šoli in učitelja ni preostalo drugega, kakor da je dva najbolj nemirna učenca kaznoval. Za kazen jima je naročil, naj stokrat napišeta svoje ime. — Pa se oglasi eden od kaznovanih učencev in pravi: „To je krivica, gospod učitelj.“ „Kakšna krivica?“ vpraša začudeno učitelj. Fant pa odgovori: „Njemu je ime Ivo Žel in bo s pisanjem hitro gotov, jaz pa sem Nikolaj Cimperman in bom moral vsaj še enkrat tako dolgo pisati, četudi nisem bil nič bolj nemiren.“

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 1.10 šil. (in 10% davka).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil. (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec, št. 43-58).

Priporoča se izdelovalnica in trgovina z okvirji in zaloga umetniških slik Hans Treffer, Celovec, Burggasse.

Blago za pomladanske obleke v bogati izbiri po globoko znižanih cenah pri CHIOLDI & KASSIG, Celovec, Benediktinerplatz.

Nakup in prodaja vseh vrst glasbil in instrumentov Willi Gaggli, Beljak-Villach, Bahnhofstrasse.

Kdor išče delavca, kdor išče službo, ako kaj kupuje, ako prodaja — k vsemu Ti pripomore Mali oglas v „Našem tedniku“.

Slovenke pozor. Trajne, mrzle, kemične, originalne ameriške kodre pri Slovenki Rassinger, Feldkirchner Strasse 270. Avtobus: Neuer Platz — Lendorf.

Obiščite restavracijo „Zur Glocke“, Celovec, Bahnhofstrasse. Vsak četrtek, soboto in nedeljo ples.

Kozličje in jančje kože itd. kupuje po najvišjih cenah trgovina z usnjem Hans BÖN, Celovec, Osterwitzgasse 4

Trvdka MAURER, Celovec-Klagenfurt, Alter Platz 35, flanele, barhenti, perilo, blago za plašče in obleke, volna.

Cement, apno, heraklit strešna lepka, izolacijska, zidna i. strešna opeka, železnina vseh vrst — NAPOTNIK Franz, Celovec, Priesterhausgasse 24.

Blazinasti moški zračni čevlji šil. 209. Strokovna popravila, podplatenje zračnih čevljev. BEHR, Beljak-Villach, Italiener Strasse, Widmannngasse.

Električni hladilniki, 45 litrov: 3600 šil. 60 litrov: 3920. 100 litrov:

5200. MODRITSCH — elektrotrovin, Celovec, Wienergasse.

19.— predelave ljubko, elegantno Hutsalon, Celovec-Klagenfurt, Völkermarkter Str. 13

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Stadttheater

Začetek ob 15.30, 17.45, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.

Od 4. do 7. IV. „Keine Ferien für den lieben Gott“

Od 8. do 10. IV. „Blaubart“

Precht

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30

Od 4. do 7. IV. „Die Göttin vom Amazonas“

Od 8. do 9. IV. „Madonna der sieben Monde“

BELJAK-VILLACH

Bahnhofslichtspiele

Predstave ob 12., 16. uri, ob 18.15 uri ob 20.30, ob nedeljah tudi ob 10. uri dopoldne

Od 4. do 7. IV. „Variete Prinzessin“

Od 8. do 10. IV. „Menschenschmuggel“

Dobra knjiga

ŠE VEDNO NAJLEPŠE DARILO

Album Koroške	15 šilingov
Romar s Kitaro (St. Janežič)	8.—
Rotija (Mauser)	4.—
Sin mrlvega (Mauser)	4.—
Prekleta kri (Mauser)	4.—
Cmokec poskokec (Bazilij)	3.—
Cela kolekcija stane	30 šilingov

Za inozemstvo stane cela kolekcija 2.50 USA dolarjev

Bodi kjerkoli, pij

Schleppe-pivo

posodi

POCENI PRODAJA v trgovski hiši

Georg Umschaden

se je pričel! Varčno kupiti pomeni: kupiti v trgovski hiši

Georg Umschaden

Celovec - Klagenfurt
Fleischmarkt